Revistă de analiză şi informaţie culturală

Asociația Ecologică a Oamenilor de Știință și Artă ECOSTAR21

CULTURA Vâlceană

ISSN 1844 - 2358
ISSN-L 1844 - 2358

Anul XIV • Nr. 190 • iunie 2022 • editat de ECOSTAR 21 prin INTOL PRESS • www.culturaarsmundi.ro

Cuprins:

- **UN GÂND BUN, FRUMOS ȘI GENEROS TUTUROR DASCĂLILOR VÂLCENI**
  Gheorghe DUMITRAȘCU ..... pag. 1
- **POVESTIRI DESPRE ÎNTÂLNIRI „PSEUDO-COSMICE“**
  Petre MERCEA ..... pag. 2
- **FESTIVALUL TEIULUI LUI EMINESCU DIN SCHIEDAM...**
  basilica.ro ..... pag. 2
- **POETUL MIHAI EMINESCU ȘI MAICA DOMNULUI ISIHASTA**
  ÎPS VARSANUFIE ..... pag. 3
- **CONCERT EXTRAORDINAR LA ARHIEPISCOPIA RÂMNICULUI...**
  Petre CICHIRDAN ..... pag. 3
- **CRISTIAN IACOB, VALENTINA MONICA SCURTU ȘI GALINA NEMȚANU ÎN SPECTACOL EXTRAORDINAR**
  Pr. Constantin OLARIU ..... pag. 4
- **LA UMBRA COZIEI, SCRIITORUL AL FLORIN ȚENE SĂRBĂTORIT DE COLEGI ȘI CITITORI**
  Prof. dr. Nina CANTEMIR ..... pag. 4
- **EVENIMENTE CULTURALE CU MARE ÎNCĂRCĂTURĂ SPIRITUALĂ...**
  Mircea VASII ..... pag. 5
- **LIBER POETUL... ÎN CAPTIVITATE**
  Mihai SPORIȘ ..... pag. 7
- **O CONFERINȚĂ, ÎN AULA „DACIA“ A PALATULUI CULTURII, DIN IAȘI, CU CONCEPTE ANTICE ȘI POSTMODERNE**
  Constantin ZĂRNESCU ..... pag. 8
- **O NOUĂ TEORIE DESPRE MATERIE ȘI UNIVERS (IX)**
  Ștefan DUMITRESCU ..... pag. 10
- **COȘUL DE CONSUM CALCULAT CA PENTRU O ȚARĂ SUBDEZVOLTATĂ ȘI NU CA PENTRU UNA DE 15 ANI ÎN UE!**
  Leontina RUS ..... pag. 10
- **ICOANE MIRACULOASE**
  Arhim. Veniamin MICLE ..... pag. 11
- **CE ESTE CULTUL DIVIN ORTODOX**
  Constantin MĂNESCU-HUREZI ..... pag. 12
- **IN MEMORIAM CARMEN FARCAȘ MĂRCULESCU**
  Gheorghe PANTELIMON ..... pag. 13
- **JOCUL DE-A MĂCELUL**
  Cristian Ovidiu DINICĂ ..... pag. 14
- **PRIMĂRIA MUNICIPIULUI RÂMNICU VÂLCEA**
  Biroul de Presă ..... pag. 14
- **DIN REVISTĂ LUATE... ȘI-N REVISTĂ DATE**
  Mihai MUSTĂȚEA ..... pag. 14
- **ISTORIA SCULPTURII ROMÂNEȘTI - IUNIE**
  Emil MANZUR ..... pag. 16
- **TRAISTA CU PLANTE MEDICINALE**
  Ana-Maria LAZĂR ..... pag. 16

CULTURA vâlceană a primit premiul Ligii Scriitorilor Români (LSR) pe anul 2020

UN GÂND BUN, FRUMOS ȘI GENEROS TUTUROR DASCĂLILOR VÂLCENI

Gheorghe DUMITRAȘCU

Se spune despre dascăli că au o fizionomie specifică. Figura mai spiritualizată, privirea mai senină, gestul mai tandru, având parcă ceva din harul lui Fidias, menit să modeleze, să însuflețească, să contemple.

Încă din antichitate, adevărații dacăli au fost asemuiți cu niște sculptori miraculoși care modelează atenți, cu grijă, chipul în devenire al omului. Dar materialul ce-l folosesc educatorii este viu, acționează și reacționează la rândul său, uneori imprevizibil, ceea ce îl obligă pe dacăl la o permanentă revizuire și regândire a metodelor, procedeelor, care conduc în final, la reconsiderarea propriilor atitudini, la restructurarea propriei personalități.

Se mai spune despre educatori că sunt adevărați grădinari pe ogorul sufletelor copiilor, dar plantele pe care le cultivă îi privesc în ochi, cu profunzimea înțelegerii și curiozității minților, dar intransigenți, neiertători în fața șovăielilor și a nehărniciei.

Se mai spune că dascălii sunt iscusiți ingineri ai sufletului, arhitecți neîntrecuți, pentru că ceea ce construiesc, cu migală și în timp, este însăși ființa neamului veșnic reînnoită și revitalizată cu mâinile delicate ale minții și sufletului. Și nici nu se puteau altfel de comparații pentru că ei, educatorii, zece luni pe an, în fiecare zi la ora 800, își sincronizează bătăile inimii cu pulsul întregii țări, sub lumea vrăjită a cărții.

Frumoasa și nobila profesiune, care le conferă celor ce o practică un spor de demnitate, de umanism și mândrie impunându-le, în același timp, o permanentă autoexigență, printr-o neîncetată comparație cu un model uman, distins, perfectibil și demn de urmat. El, educatorul, va fi respectat numai pentru calitățile lui de om cunoscător de carte, pentru căldura și dăruirea în care învăluie umanizând tehnica și știința, pentru tactul și puterea de discernământ cu care se strecoară, ca un părinte, în universul și viața copilului, a școlarului. El, educatorul, este prietenul mai mare, nu infailibil, dar informat, mai cunoscător, mai priceput, de la care poți să înveți, pe care-l poți întreba fără a te umili.

Dar să nu uităm că prin întreaga personalitate, prin modul cum urmărește și cum știe să asculte, cum solicită și-i antrenează pe elevi la rezolvarea conflictelor inerente vârstei lor, prin modul cum gândește și cum știe să incite la rațiune, educatorul formează și modelează.

În practica oricărei profesiuni, vine o vreme când viața te obligă să scrutezi drumul parcurs, să privești adânc în conștiința ta, să cântărești ce ai realizat și ce nu, să-ți faci reproșuri sau, dimpotrivă, să-ți închei activitatea profesională cu sentimentul datoriei împlinite. Astfel, cooperând împreună la reușita actului formativ educațional, trebuie să fim mândri că facem parte din tradiționala generație de dascăli haretieni care și-a pus amprenta în toate spațiile

PETRE CICHIRDAN - PREMIUL UZPR/2016 PENTRU „REVISTELE CULTURALE ALE RÂMNICULUI” CULTURA *Ars Mundi* • CULTURA *vâlceană* • POVESTEA VORBII 21 • SENIORII • FORUM *vâlcean*

culturale și educative vâlcene, și nu numai, pentru a impune pe plan social valorile culturale și educative tradiționale, ale existenței și dezvoltării românismului în mod rațional, echilibrat și armonios, într-un context european istoric și contemporan.

Totodată, generația noastră de dascăli a contribuit și a produs continuu, prin educație, o conștiință națională în vremuri apăsătoare și tot ei îi aparține și participarea efectivă la dezvoltarea, prin cunoașterea adevărului, printr-o deschidere permanentă către înțelegerea prefacerilor înnoitoare ale societății românești, chiar în acele vremuri de restriște. Indiferent de timpul istorico-politic corpul didactic vâlcean a fost întotdeauna și este încă liantul care a creat și crează noi valori cu o implicare directă în formarea de noi generații de tineri pentru prefacerea în bine a vieții sociale actuale.

Fiecare dorim să ajungem la acest final profesional cu sentimentul stenic al miraculoasei tineteți fără bătrânețe, care să ne ajute a trece mai ușor pragul următor și inevitabil în eterna curgere a timpului.

Numai o imagine boticelliană poate reda această zi de sfârșit de iunie – „Ziua învățătorului” – care, prin efectul ei, însorește chipul și sufletul dascălului făcându-l să uite că de cele mai multe ori a oftat în fața umilinței impuse, a tăcut plin de tristețe în fața neîmplinirilor sau că și-a cristalizat lacrima într-un mărgăritar de generozitate în fața privirilor nevinovate ale copiilor.

Să ne bucurăm și să-i cinstim cu adevărat pe acei dascăli „seniori” care au muncit și muncesc într-un emoționant anonimat în școlile noastre, pe toți acei care, prin devotamentul și neistovitul lor efort, au rezistat cu demnitate în fața tulburătoarelor vremuri, formând continuu noi generații pentru ziua de mâine. Un gând bun, frumos și generos merită să-l adresăm tuturor educatorilor și să le urăm un sincer „La mulți ani!”

POVESTIRI DESPRE ÎNTÂLNIRI „PSEUDO-COSMICE”

Episodul al treilea
(povestioare adevărate pentru Felix Sima)

Petre MERCEA

Felix, a trecut oarece timp de când ți-am trimis ultima mea povestire „pseudo-cosmică”, numai că de atunci am trecut cu toții, printre altele, și prin pandemia COVID-19 și, de peste trei luni, asistăm la tragicele evenimente din Ucraina. Primul motiv mi-a frânat și redus puternic activitățile „extraprofesionale” printre care se afla și corespondența noastră. Al doilea motiv, nu numai că mă întristează și îngrijorează adânc, dar oarecum a influențat indirect relatarea către tine a povestioarei ce urmează.

Mai exact, aceasta s-a desfășurat în august 1975, tot în fosta Uniune a Republicilor Sovietice Socialiste (URSS) și, de aici am avut o oarecare reținere să ți-o transmit; ca nu cumva, cine știe cui, să-i apar indirect ca un fel de „suporter” al Rusiei de azi. Dimpotrivă, apreciez și respect realizările pe planul explorării pașnice a spațiului cosmic făcute de specialiștii sovietici și ruși, dar și mai adânc condam modul în care prezenta conducere a Rusiei acționează în Ucraina. Prezentând aceste din urmă gânduri prietenului meu, care la 7 noiembrie 1987 m-a ajutat să-mi transport Moskwici-ul cu pedale din centrul Bucureștiului la Gara de Nord (vezi povestioara mea „La drum cu Moskwici-ul” din revsita „Cultura vâlceană” - noiembrie 2020), acesta mi-a spus să-mi iau „inima în dinți” și să-ți trimit totuși povestioara de mai jos, chiar dacă acțiunea ei s-a desfășurat în fosta URSS. Așa că, în cele ce urmează, îți relatez ce „pseudo-întâlnire cosmică” mi s-a mai întâmplat în august 1975.

După cum ți-am relatat în al doilea episod al întâlnirilor mele „pseudo-cosmice” (vezi „Cultura vâlceana” - octomrie 2021), în luna august a anului de grație 1975, mă aflam, ca student fizician practicant, la Institutul Unit de Crecetări Nucleare (JINR) de la Dubna, un mic orășel situat cam la 120 km nord de Moscova, pe malul fluviului Volga. În acea povestioară, ți-am prezentat foarte pe scurt cam ce se făcea la acea vreme în acel institut, ce am facut eu acolo ca student fizician practicant și cum am profitat de faptul că de la Dubna puteam călători nestigerit la Moscova, ca să vizitez pavilionul COSMOS al expoziției В.Д.Н.Х. a realizărilor economiei URSS. Cu aceste acțiuni s-a cam scurs aproape tot timpul stagiului nostru de practică de o lună la Dubna și încet-încet ne pregăteam să revenim în România. Un gând care adesea te frământă când ești plecat într-o țară străină este: „Ce fel de souvenir să-ți aduci de acolo, așa ca nu numai să-ți placă, dar să și fie o aminitre la care cu placere te vei uita în viitor!? Din cele văzute prin magazinele din Dubna și chiar Moscova, ar fi putut fi vorba de una din bine cunoscutele papuși „Matroşka”, care se bagă până la 5 sau chiar mai multe una în alta, dar asta mi se părea prea banal. Mi-a venit atunci gândul că specific pentru țara în care eram, ar putea fi un samovar cu care să ne pregatim mai tarziu, la Cluj, ceaiul, așa cum o fac rușii.

Dar la Moscova, în magazinul adecvat, am văzut că, la acea vreme, exista un singur tip de asemena samovar (mai mult ca sigur un singur model pentru tot URSS-ul de 22,4 milioane kilometri pătrați) și acesta era electric, înzestrat cu butoane și sârme în acest scop. Așa ceva nici nu se putea compara cu samovarele clasice, încălzite cu cărbune, pe care le văzusem în picturile clasicilor ruși, expuse la muzeul „Tretiakov” din Moscova. Am aflat repede, de la colegii ruși de la Institut, că asemenea samovare „clasice” nu se mai produc în URSS și, dacă vreau să obțin așa ceva în zona Dubna, trebuie să încerc să obțin de la un particular un „samovar vechi” (старый самовар). Înarmat cu această informație, în week-end-ul dinainte de întoarcerea în România, mi-a venit ideea să încerc să fac din Dubna o excursie, fără permisiunea specială a autorităților (acea разрешение de care amintem în precedenta povestire „pseudo-cosmică”). Aceatsa însemna a călători cu vaporul „Raketa” la Kimry, un mic orașel situate tot pe Volga, cam la 25 km în aval de Dubna.

Acest tip de vapor, din care au circulat unele și în Romania, pe Dunăre, era un produs de vârf al industriei civile sovietice și își merita numele, fiindcă „zbura” cu peste 60 km/h, practice, pe suprafața apei. Așa că, după nici o jumatate de oră de călătorie, am ajuns la Kimry însoțit de colegele Ileana și Mety de la Universitatea din București. Colegii de la JINR ne-au prevenit că nu se merită să-ți pierzi vremea prin Kimry, că acolo „nu ai ce vedea și nici ce face”. Dar noi trei ne-am angajat să căutam, să cumpărăm, de la localnici, câte un старый самовар.Într-adevăr, cu „atracțiile turistice” ale orășelului Kimry am terminat-o repede de tot, așa că ne-am dus pe drum, mai către periferie și am început să batem din poartă în poartă și am întrebat dacă nu vinde cineva obiectele mult râvnite de noi.

(Continuare în pag. 9)

FESTIVALUL TEIULUI LUI EMINESCU DIN SCHIEDAM-PAROHIA SFÂNTUL GRIGORIE TEOLOGUL-OLANDA

În Duminica Pogorârii Sfântului Duh, Parohia „Sfântul Grigorie Teologul” din Schiedam a organizat prima ediție a Festivalului Teiului lui Eminescu. Marele poet al românilor a fost omagiat prin poezie, muzică și fotografie. Evenimentul a avut loc în grădina lăcașului de cult, acolo unde se află plantat un puiet de tei descendent din Teiul lui Eminescu, dăruit parohiei de Grădina Botanică Iași. În deschiderea festivității, Pr. paroh Ioan Dură a evocat personalitate lui Mihai Eminescu și a subliniat că „acolo unde este duhul lui Eminescu, este duhul românismului și al Ortodoxiei”. Manifestarea a continuat printr-un recital de poezie, muzică religioasă și instrumentală susținut de elevii școlii parohiale. De asemenea, membrele Asociației „Doamna Maria Brân-coveanu” au recitat la rândul lor poezii ale marelui poet, pe acompaniamentul violonistului Lucian Leonard Raiciof, prim concert maestru Residentie Orkest – Haga.

Totodată, comunitatea parohială a organizat și o expoziție de fotografii și desene cu troița românească amplasată în urmă cu cinci ani în grădina parohială.Cu această ocazie, Pr. Ioan Dură le-a dăruit elevilor și profesorilor câte un volum de poezii de Mihai Eminescu.

(basilica.ro)

POETUL MIHAIL EMINESCU ȘI MAICA DOMNULUI ISIHASTA

ÎPS VARSANUFIE - Arhiepiscopul Râmnicului

Opera marelui poet Mihail Eminescu rămâne peste veacuri un tezaur de cultură și spiritualitate creștină în care regăsim, nu de puține ori, teme biblice și patristice, valorificate într-o manieră poetică de neegalat. După cum afirma criticul literar George Călinescu, Eminescu este „un poet de concepție. Toată arta lui stă în a preface ideile în muzică și în metafore, de-a dreptul, fără planuri paralele. Eminescu nu filozofează niciodată, propozițiile lui sunt viziuni”[1]. De aceea, credem că această capacitate vizionară ține întrucâtva și de o anumită fenomenologie a spiritului omenesc, capabil să depășească „înțelesurile cele slabe ale lumii” (*Coloseni* II, 8) și să se apropie de vederea cea mai presus de înțelegere care este o caracteristică a teologiei isihaste.

Poate de aceea, una dintre temele de suflet ale poetului nostru național o reprezintă persoana Maicii Domnului, care este prototipul rugăciunii neîncetate și al vederii mistice, așa cum este numită în prologul Imnului Acatist: „Cine este Aceasta, ca zorile de albă și curată?/ E Împărăteasa rugăciunii, e rugăciunea întrupată”. Printr-o evlavie discretă, dar autentică, Eminescu se înscrie în constelația poeților creștini care au glăsuit despre Ceea ce este „mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii”. Astfel, prin poemele sale, precum Rugăciune sau Răsai asupra mea, el a adus prinos de cinstire celei mai curate ființe a neamului omenesc, căci, așa cum spunea Mircea Eliade, „în Răsărit, exista, cu mult înainte de creștinism, o pietate sinceră și populară față de femeie și față de mamă, adică față de principiul rodniciei și bunătății pe care mama îl întrupa. Nu este deci întâmplător că tocmai aici, în Răsărit, creștinătatea se apropie mai întâi de Maica Domnului [...] Este o trăsătură caracteristică a sufletului poporului românesc de a se apropia de tainele suprafirești ale creștinismului cu umilință dar și cu o cordială spontaneitate. Căci puterea și autenticitatea credinței se verifică prin formele firești, umile, omenești, pe care le ia o religie”[2].

De fiecare dată, în versul eminescian, Maica Domnului este menționată alături de simbolul luminii care reprezintă mediul vederii și al cunoașterii, dar și vehiculul sacramental care unește planul ceresc de cel pământesc. Această *Lumină dulce, clară* întruchipată de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu este cea care aduce mângâiere și sprijin în sufletul poetului care poartă, asemenea ei, toată suferința lumii, într-o solidaritate cosmică cauzată de menirea lor excepțională. La fel ca Moise, care și-a dezlegat cureaua încălțămintei la vederea Rugului Aprins, poetul trebuie să-și dezlege mintea de orice ponderabilitate telurică ce poate împiedica avântul imaginarului poetic. Drama condiției omului de geniu pe care Eminescu a transpus-o de multe ori în poeziile sale îl apropie și mai mult de cea prin al cărei suflet a trecut sabia durerii pentru „ca să se descopere gândurile multor inimi”. (*Luca* II, 35).

Eul liric eminescian o numește pe Maica Domnului *Luceafărul mărilor*, adică reperul cel mai de preț care ne călăuzește pe marea învolburată a acestei vieți pentru a ajunge la limanul mântuirii. Alte ori, prezența ei este tăinuită în motivul poetic al lunii, astrul selenar cu semnificații mariologice care este menționat și în Cartea Apocalipsei: „Și s-a arătat din cer un semn mare: o femeie înveșmântată cu soarele și luna era sub picioarele ei și pe cap purta cunună din douăsprezece stele” (*Apocalipsa* XII, 1). Ca *Regină peste îngeri*, Fecioara Maria devine hotarul între creat și necreat, datorită desăvârșitei ei îndumnezeiri, după cum spune Sfântul Grigorie Palama: „Numai ea singură este hotarul firii create și necreate și nimeni nu ar putea veni la Dumnezeu decât prin ea și prin Mijlocitorul, care s-a născut din ea; și nici unul dintre darurile lui Dumnezeu n-ar putea fi făcute îngerilor și oamenilor decât prin ea”[3].

Adept al unei asceze a minții, Mihail Eminescu a luat cunoștință de practicile isihaste din literatura mistică pe care o consulta adesea, precum lucrarea Sfântului Nicodim Aghioritul, *Cărticică sfătuitoare pentru păzirea celor cinci simțuri și a nălucirii și a minții și a inimii*, sau *Psaltirea în versuri a Mitropolitului Dosoftei al Moldovei*. Toate aceste texte glosau pe marginea aceluiași vanitas pe care omul trebuia să-l depășească în vederea contemplării adevăratei realități.

Eminescu a fost însă preocupat și de vederea lui Dumnezeu, de distincția pe care tradiția ortodoxă o face între Ființa sau esența lui Dumnezeu și manifestarea sau energiile Sale necreate. Prin cele din urmă Dumnezeu Se revelează, este cognoscibil creaturilor Sale raționale, în timp ce Ființa Lui le rămâne veșnic și deplin necunoscută. De aceea, *Hyperion-Luceafărul* nu Îl vede pe Dumnezeu, ci doar Îl aude – ca martorii din textul nou-testamentar al Epifaniei sau Botezului Domnului. „Fiori-l trec atât de cruzi/ Și noaptea se-nfurtună/ Și-i izvorăște în auz/ Un glas adânc ce sună”. Criticul literar Dan C. Mihăilescu crede că Eminescu și-a impropriat nuanțele semantice ale auzului și ascultării din scrierile Sfântului Ierarh Antim Ivireanul.

Învățătura despre Maica Domnului comportă o dimensiune eclesială și pnevmatologică foarte importantă în teologia ortodoxă. În icoana *Pogorârii Duhului Sfânt*, care amintește de momentul întemeierii Bisericii, Maica Domnului este înfățișată stând în mijlocul Sfinților Apostoli. Prin urmare, încă din primul moment ai existenței sale, Biserica o are pe Maica Domnului în centrul ei împreună cu Sfinții Apostoli. De aceea, sesizând aceste adevăruri înalte, marele poet Mihail Eminescu a știut să vorbească despre dimensiunea maternă a Bisericii Ortodoxe, pe care a numit-o „maica spirituală a neamului românesc”.

Se cuvine așadar, ca în această zi de pomenire, în adierea de har a praznicului *Cincizecimii* și în mireasma teilor înfloriți, când comemorăm 133 de ani de la mutarea la cele veșnice a „Luceafărului poeziei românești”, să înmulțim și noi rugăciunea către Maica Domnului, rugându-o să mijlocească înaintea tronului *Preasfintei Treimi* pentru cel ce a cântat-o, ca nimeni altul, în dulcele glas românesc, prin vers și poezie, pe poetul Mihail Eminescu!

1. George Călinescu *apud.* Mihai Eminescu, *Opere. Poezii,* ed. Cronologică, note comentarii și variante Nicolae Georgescu, pref. Eugen Simion, Ed Fundației Naționale pentru Știință și Artă, Academia Română, București, 2013, pp. 1322-1323.
2. Mircea Eliade, „Maica Domnului”, în: *Familia,* Oradea, seria III, an III, nr. 6, 1935, pp. 33-38.
3. Sfântul Grigorie Palama, „Cuvântul despre intrarea în Sfânta Sfintelor și despre viața deiformă aici a Atotpreacuratei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei și Pururea-fecioarei Maria”, în: *Fecioara Maria și Petru Athonitul - prototipurile vieții isihaste și alte scrieri duhovnicești, Scrieri II,* studiu introductiv și trad. de diac. Ioan I. Ică Jr., Editura Deisis, Sibiu, 2005, p. 197.

CONCERT EXTRAORDINAR LA ARHIEPISCOPIA RÂMNICULUI CU OCAZIA ÎMPLINIRII 133 DE ANI DE LA ÎNĂLȚAREA LA CERURI A POETULUI MIHAI EMINESCU

Petre CICHIRDAN

15 Iunie 2022, la Arhiepiscopia Râmnicului, după slujba de pomenire condusă de ÎPS Varsanufie, în Așezământul „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” a fost omagiat poetul Mihai Eminescu cu ocazia „împlinirii a 133 de ani de la mutarea la cele veșnice... Manifestările fiind încheiate prin spectacolul ... *Crăiasă alegându-te*, susținut de

actorul Cristian Iacob împreună cu soprana Monica Valentina Scurtu și pianista Galina Nemțanu“...În fond, un spectacol de muzică și poezie pe care cei trei artiști de renume l-au oferit vâlcenilor în fața unei elite culturale locale din care nu au lipsit, pe lângă gazdele organizatoare de la Arhiepiscopie și Filarmonică, conducătorii instituțiilor culturale vâlcene: Direcția de cultură județeană și cele două teatre: Anton Pann-de stat și Ariel-municipal...Noi l-am numit concert extraordinar fiindcă și Cristian Iacob și-a susținut partitura lirică (senzațională-din textele lui Mihai Eminescu: presă, proză și cunoscuta-i poezie) la modul de excelență, dar și soprana Valentina Monica Scurtu care a dat glas celebrei *Ave Maria* în cunoscutele variante: Schubert și Bach-Gounod întru-n mod care a entuziasmat un public, în mod cert, cunoscător… Noi, cei de la Intol Press, am urmărit cu interes *Ave Maria* lui Bach și ne-a plăcut enorm...Am comparat înregistrarea noastră cu toate carențele ținând de instrumentație (neglijabile) cu

mari înregistrări (feminine) de pe You Tube și trebuie să mărturisim că varianta Bach în susținerea Monicăi Scurtu ne-a plăcut cel mai mult...Am spus deja, versurile și opusurile muzicale au fost susținute de Galina Nemțanu, care, încet încet, urcă treptele unei meritate afirmări. Ne amintim cu plăcere de pomenirea de anul trecut, de la Arhiepiscopie, și când am scris: Eminescu s-a înălțat!...Adevărat s-a înălțat! au răspuns...teiul abia înflorit și pădurea...

Am ales pentru montare și publicare pe *Cultura Ars Mundi* on line *Ave Maria* de Bach-Gounod în interpretarea Valentinei Monica Scurtu acompaniată de Galina Nemțanu și prezentată de Cristian Iacob (cliq pe Video Arhiva)...

De asemenea, mulțumim dlui Pr. Constantin Olariu, pentru materialul pe care l-a prezentat la începutul concertului, domnia sa l-a numit *extraordinar* - se cuvine, deci, să-i respectăm întâietatea!...și pe care noi îl considerăm a fi, alături de cel al Arhiepiscopului Arhiepiscopiei - desigur, respectând diferențele - un adevărat articol de presă!...pe care iată îl publicăm mai jos.

CRISTIAN IACOB, VALENTINA MONICA SCURTU ȘI GALINA NEMȚANU ÎN SPECTACOL EXTRAORDINAR

...În mod deplin ne încredințăm în această zi că Mihail Eminescu „reprezintă ceva unic în dezvoltarea literaturii noastre și a oricărei literaturi”, după aprecierea lui Nicolae Iorga, „este omul deplin al culturii românești cu al cărui nume”, spunea Constantin Noica, „deschidem toate porțile spiritului”.

Mihail Eminescu este cel care a pus în versuri, ca nimeni altul, dorul de absolut și veșnicie al neamului românesc, căci „...orice om pe lume/ pe-a cerului nemargini are-o blândă stea,/ Ce-n calea veșniciei e-unită cu-a lui nume/ Că pentru el se-aprinde lumina ei de nea” („Povestea magului călător în stele”)

Astăzi Înaltpreasfinția Voastră ați aprins, încă odată, candela rugăciunii pentru a-l învesmânta în lumină pe poetul nepereche al literaturii noastre, el însuși călător al lui Dumnezeu și, întrucât, aprecia Perpessicius, la Eminescu „orice creațiune lirică e legată de un moment de viață”, în mod cert, pelerinajele la mânăstirile vâlcene l-au ajutat să se apropie de Dumnezeu, și să-și dorească a păși spre El în auzul cântării *Lumină lină*, acompaniată de liedul *Ave Maria* de Schubert, pe care, alături de compoziția lui Bach, cu același nume, le-a apreciat în mod deosebit. Îl însoțim și noi astăzi pe Mihail Eminescu într-un periplu cultural alături de actorul Cristian Iacob de la Teatrul Mic din București, de soprana Valentina Monica Scurtu și de doamna Galina Nemțanu într-un spectacol extraordinar ce evocă deopotrivă credința și cultura marelui poet, dar mai ales, cu totul și cu totul aparte, o conștiință de cultură deschisă către tot.

Onorat auditoriu cu multă recunoștiință și și prețuire pentru actorul Cristian Iacob, pentru soprana Valentina Monica Scurtu și pentru doamna Galina Nemțanu, vă invităm să ne regăsim împreună în universul eminescian...

Pr. Constantin OLARIU

LA UMBRA COZIEI, SCRIITORUL AL FLORIN ȚENE, SĂRBĂTORIT DE COLEGI ȘI CITITORI

Nu departe de castru roman Arutela și de Sfânta Mănăstire Cozia, unde umbra lui Mircea cel Bătrân s-a prelungit până în poemul dramatic semnat de Al.Florin Țene, scriitori , din județele Argeș, Olt și Vâlcea , s-au reunit în sala mare a Centrului de Informare Turistică din Călimănești, să-l sărbătorească, în după amiaza de 14 iunie, a.c,pe octogenarul clujan cu rădăcinile în Drăgășani. Familia Țene a fost adusă de la Olănești, unde se afla în concediu, cu autoturismul, la Călimănești, de către scriitorul și promotorul cultural Marian Bărăscu, președintele cenaclului “Gib I. Mihăescu”din Drăgășani, cenaclu înființat de Al.Florin Țene în anul 1958. Pe parcursul drumului s-au depănat amintiri despre oameni, istoria și locurile drăgășenene.Ajunși la Centru de Informare Turistică din Călimănești, oaspeții au fost primiți cu multă căldură sufletească și prietenie.

Această inițiativa, de a fi sărbătorit scriitorul și promotorul cultural Al.Florin Țene, i-a aparținut scriitorului prof.Constantin Geantă, care împreună cu Primăria stațiunii balneoclimaterice Călimănești și Biblioteca județeană “Antim Ivireanu “ din Rm.Vâlcea, au organizat întâlnirea de neuitat cu președintele Ligii Scriitorilor și soția sa poeta Titina Nica Țene.

În sala plină de scriitori și iubitori de cultură, având în prezidiu pe prof.Constantin Geantă, Zenovia Zamfir, reprezentanta Bibliotecii Județene Vâlcea, scriitoarea Liliana Moldovan, bibliotecară la Biblioteca Județeană Mureș, biografa scriitorului sărbătorit, prof.dr.Nicolae Dinescu, președintele Filialei UZPR Vâlcea și Al.Florin Țene , activitatea a fost deschisă de Zenovia Zamfir care, la început, a mulțumit auditoriului pentru efortul depus în a veni din mai multe județe la această manifestare culturală, iar apoi a făcut o retrospectivă analitică despre cele 91 de cărți publicate de Al.Florin Țene, ale cărui volume, mat reprezentative sunt: “Un ocean de desert” un autentiuc saga, cum sublinia în prefață Mariana Cristescu din Târgu Mureș”, “Insula Viscolului.“ și ciclul de romane între realitate și poveste despre: Gib I. Mihăescu, Ion Minulescu, Macedonski, Radu Gyr, Vasile Militaru, Valeri Gafencu etc.

În încheierea cuvâtării, Zenovia Zamfir, i-a înmânat scriitorului, criticului literar, eseistului, poetului Al.Florin Țene și poetei Titina Nica Țene din partea A.S.C.I.O.R-Asociația pentru Civilizație Ortodoxă-Uniți prin Credință- diploma “Act de Recunoștiimță” în semn de mulțumire și recunoștiință pentru merite deosebite în promovarea culturii naționale și universale, pentru creșterea puterii și responsabilității sociale și duhovnicești, pentru unitate și solidaritate umană, pentru promovarea și susținerea activităților asiciației ASCIOR! Diploma este semnată de ing. Nicolae Mușat, președinte fondator ASCIOR și

Președinte ASCIOR-Vâlcea scriitor Zenovia Zamfir.,

În cuvântarea sa, profesorul Constantin Geantă a prezentat revista”Mirajul Oltului “, serie nouă, anul IV, nr.3(8) iunie 2022, revista publiciștilor de la “Cozia la Olt “- Călimănești, Râmnicul Vâlcea, Drăgășani, Slatina, ce apare sub egida UZPR-Filiala Olt, număr dedicat scriitorului Al.Florin Țene, având pe copertă fotografia acestuia. Revista cuprinzând studii semnate de Constantin Geantă,prof.dr.Ștefania Mărineanu, Maricela-Paraschiva Buicescu, Zenova Zamfir, Ion Nălbitoru, Eugen Petrescu Elena Manda, Galina Martea, prof.dr. Florentin Smarandache etc și creații de Al.Florin Țene, Titina Nica Țene și dr.Ionuț Țene.

Zenovia Zamfir, care a coordonat întreaga activitate, a dat cuvântul inginerului dr.Gheorge Sporiș, scriitor și eseis, prieten vechi al sărbătoritului, care și-a început cuvântarea cu analiza piesei de teatru “Vă somez, domnule doctor! “, scrisă de Al.Florin Țene cu mulți ani în urmă, subliind suplețea și autenticitatea dialogurilor.Concluzionând: “cert este, că Al.Florin Țene este un reprezentant de frunte al literaturii noastre contemporane”.

Din partea Societății Culturale Anton Pann, din Rm.Vâlcea, al cărui fondator a fost și Al.Florin Țene, Nicu Cismaru, președintele societății, i-a acordat sărbătoritului “Diploma de Excelență” , pentru “întreaga activitate de creației literară și promovare a culturii naționale.“

În cuvântarea sa, Liliana Moldovan-biografa lui Al.Florin Țene- a spus, printre multe alte aperecieri elogioase la adresa sărbătoritului: “Doar, prin opera dumneavoastră rămâneți un nume apăsat și de neșters, întru slava și măreția Maicii noastre, România.” La sfârșitul cuvântării i-a înmânat “Diplomă de Suflet” din partea Ligii Scriitorilor Români, Filiala Mureș, semnată de președintele filialei Mircea Dorin Istrate și secretar Liliana Moldovan.

La sfârșitul cuvântării, în care a amintit de multe activități organizate de Al.Florin Țene, pe când se afla în județul Vâlcea ing Gheorge Puiu Răducanu directorul Editurii Mircea Cel Bătrân din Olănești, i-a acordat medalia omagială a editurii și “Diploma de Onoare”, din partea președintelui RTV Unirea din Viena, Ioan Gojdja, felicitându-l cu ocazia împlinirii “vârstei înțelepților olteni”.

În cuvântarea sa, prof. dr.Nicolae Dinescu, președintele UZPR-Filiala Vâlcea, spunea că Al.Florin Țene “este printre acei oameni de elită care merită să-i gratulăm și să-i onorăm fiindcă sunt pământenii din țara noastră care vorbesc prin chipurile lor de îngeri cu putere sufletească care lăsă în România noastră o opera nemuritoare.”

(Continuare în pag. 11)

EVENIMENTE CULTURALE CU MARE ÎNCĂRCĂTURĂ SPIRITUALĂ ȘI EMOȚIONALĂ LA CĂLIMĂNEȘTI

Mircea VASII

Iată că, evenimentele culturale s-au ținut lanț la Călimănești, în perioada de la jumătatea lunii lui cireșar și mai ales legate de 15 iunie, data trecerii la cele veșnice în nemurirea Sa, a Luceafărului poeziei românești, marele Eminescu.

14 iunie 2022, ora 15:00

În frumoasa stațiune de sub poalele Coziei, Călimănești, o veritabilă capitală culturală a zonei, au avut loc două manifestări de anvergură din acest domeniu. Astfel, la orele 15.00, la Centrul de Informare Turistică din localitate, iubitorii de frumos, de cultură s-au întrunit sub egida Cenaclului ,,Cozia și Oltul" la lansarea numărului omagial al revistei ,,Mirajul Oltului 21" dedicat personalității literare a domnului Al. Florin Țene, președinte al Ligii Scriitorilor din România, poet, prozator, dramaturg, critic literar, eseist, și promotor cultural. Odată cu această lansare a avut loc și omagierea domnului Al. Florin Țene, cu ocazia împlinirii venerabilei vârste de 80 de ani, exact cu o zi înainte pe data de 13 iunie.

Evenimentul a fost organizat de către inimosul profesor, scriitor, eseist, poet, domnul Constantin Geantă, directorul revistelor ,,Mirajul Oltului 21", ,,Clipa Literar-Artistică", ,,Cozia și Oltul", ,,Mirajul Oltului", ,,Cozia Literar-Artistică". Moderator a fost doamna Zenovia Zamfir, de la Biblioteca Județeană ,,Antim Ivireanul", om de cultură, scriitor și jurnalist, care a prezentat și a întreținut tonusul mișcării întro manieră aparte, binevenită.

Au fost prezente personalități ale culturii locale, vâlcene și din țară, care au contribuit în mare măsură la derularea și situarea la cote înalte ale acestui eveniment: Liliana Moldovan, scriitor, eseist, poet, din Târgu-Mureș, Nicu Cismaru, președintele Societății Culturale ,,Anton Pann" Rm. Vâlcea, dr. ing. Mihai Sporiș, poet, eseist, un neobosit promotor al culturii vâlcene și nu numai, Nicolae Dinescu, președintele filialei Vâlcea a U.Z.P.R.; Petre Cichirdan, scriitor, jurnalist, editor-șef la editura ,,Intol-Press" Rm. Vâlcea; Paulian Buicescu, profesor, poet, teolog, coordonator filiala U.Z.P.R. Olt; Marian Bărăscu, scriitor, eseist din Drăgășani; Puiu Răducan, scriitor, poet, jurnalist; Veronica Stan, poetă, specialistă în ,,hai-ku"; Mihai Călugărițoiu, scriitor, eseist; Elena Manda, scriitoare, eseistă; Lucia Drușcă, poetă; Ilie Buca, profesor; Costinel Stoica; inginer și nu în ultimul rând, Violeta Scrociob și Viorel-Marian Cherăscu, oameni de cultură, care au asigurat și înregistrările video ale evenimentului.

În cuvântul său, doamna Liliana Moldovan a prezentat elogiind personalitatea marcantă a domnului Al. Florin Țene, pe care îl cunoaște îndeaproape, având la activ foarte multe scrieri despre dânsul și activitatea sa.

Al. Florin Țene s-a născut la data de 13 iunie 1942, în Drăgășani, cu școala primară terminată în orașul natal, ca și Liceul Teoretic absolvit în 1960, urmând apoi cursurile Școlii Tehnice Tipografice din București, secția Tehnoredactare și Tipar Înalt. A mai absolvit Facultatea de Filologie a Institutului Pedagogic de 3 ani din Baia-Mare (1966), Facultate de Istorie Târgu-Mureș (1970), cursurile postuniversitare de Economie Aplicată (1979), și de Integrare Europeană la Bruxelles în anul 1999.

Și-a început activitatea ca profesor în comuna Tarna Mare din Maramureș, ocupând ulterior diferite funcții economice în Drăgășani și Cluj-Napoca, redactor la Stația de Radioficare Drăgășani, și la diferite ziare precum ,,Lumina de pe Lotru", ,,Curierul Primăriei Cluj-Napoca" , la revista ,, Cetatea Culturală", și la ,,Confluențe Românești".

A înființat cenacluri literare, care funcționează și astăzi, precum: ,,Gib I. Mihăescu" din Drăgășani (1959), ,,Cenaclul Literar Nord" (Baia Mare, 1963), ,,Artur Silvestri" (2006), ,,Radu Stanca" (2014). Debutează cu poezie în revista ,,Tribuna" în 1959, elev fiind în clasa a XI-a, și editorial în 1974 cu volumul de versuri ,,Ochi deschis". A publicat poezii, eseuri, povestiri, reportaje, schițe, critică literară în nu mai puțin de 166 ziare și reviste din țară și străinătate.

A avut mereu aproape pe doamna de o viață Titina Nica Țene, poet, având doi băieți, Florin ,specialist în imagini de televiziune și Ionuț, doctor în istorie și master în drept, poet, istoric scriitor.

Este membru al multor Academii și Societăți din țară și străinătate, primind nenumărate premii, distincții și diplome de recunoaștere a activității sale.

Au luat apoi cuvântul aproape toți cei prezenți în sală, doamna moderator neiertând pe nimeni, un lucru destul de bun, oferindu-i-se fiecăruia posibilitatea de a spune câte ceva despre cel omagiat și a face urări sărbătoritului.

În final a vorbit tovarășa de o viață a domnului Țene, doamna Titina Nica, prezentând cu o mare sensibilitate și nostalgie diferite episoade din viața lor, s-au dăruit cărți cu autografe, și s-a cântat tradiționalul ,,Mulți ani trăiască". Să fie întrun ceas bun!

14 iunie 2022, ora 17:00

Un alt eveniment marcant a avut loc la ora 17.00 la Biblioteca orășenească ,,A. E. Baconski,, lansarea a două volume ale scriitorului din Călimănești, domnul Nicolae Ghinoiu, romanul ,,Operațiunea Edelweiss" și ,,Note de Călătorie ambele tipărite la ,,ROTIPO" Iași, în anul 2020. La eveniment au participat foarte multe personalități culturale și nu numai, sala bibliotecii devenind aproape neîncăpătoare.

Doamna director al bibliotecii care a fost moderatoarea evenimentului a deschis lucrările, prezentând în linii mari pe autor, apoi dând cuvântul de început domnului primar Florinel Constantinescu, nelipsit de la asemenea evenimente culturale.

Și această lansare a coincis ca și la cel dinainte amintit, cu aniversarea frumoasei vârste de 80 de ani a domnului Nicolae Ghinoiu, născut la data de 13 iunie 1942, în Călimănești. Acesta a fost metodist și director al Casei de Cultură a orașului natal timp de peste treizeci de ani.

A obținut numeroase premii și distincții în domeniul cultural în urma unor concursuri și a activității sale susținute pe acest tărâm de-a lungul anilor:

-Diploma de Recunoștință din partea Direcției Județene de Cultură, în anul 2004;

-Premiul II la Concursul de Creație ,,Dumitru Mitrana" Călimănești;

-Diploma-Mențiune la Festivalul Național de Epigrame Cluj-Napoca, 2008;

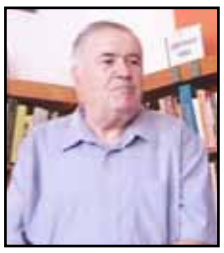

-Premiul II la Concursul de Literatură organizat cu ocazia Zilelor Brezoiului, 2013;

-Diploma de Participare la Festivalul Internațional de Proză scurtă ,,România, Catedrala din Carpați", 2014 ș.a.

Este publicat în numeroase antologii de epigramă la Cluj-Napoca, Rm. Vâlcea, Câmpina, Craiova.

Despre autor și opera sa și-au spus părerea în cuvântul lor dr. ing. Mihai Sporiș, Petre Cichirdan, Nicuță Ioan Lungu, Gheorghe Gavrilă, ș.a.

Prima carte ,,Operațiunea Edelweiss" se constituie întrun veritabil roman polițist, acțiunea fiind plină de suspans, ținând cititorul cu sufletul la gură, o carte care captivează.

,,Întâmplările din această carte au la bază fapte reale, cu mențiunea că numele unor personaje sunt fictive. Narațiunea conține și personaje autentice, pentru a respecta desfășurarea evenimentelor și adevărul istoric" se dezvăluie autorul la începutul acesteia.

Cea de a doua carte ,,Note de călătorie" a izvorât din impresiile autorului în urma vizitei făcute fiicei sale stabilită în Danemarca și unei vizite în Spania, la niște prieteni de familie ai acesteia.

,,Amintirile și impresiile deosebite cu care am rămas m-au determinat să le consemnez în Note de călătorie cu care rețin atenția cititorului care va binevoi să își rupă o frântură de timp pentru a le citi, cu speranța că nu va regreta această lectură" consemnează autorul pe coperta IV a volumului.

Într-adevăr, ambele cărți merită lecturate, călătorind pe cititor pe rute de senzație, suspans, cu imagini care uneori uimesc, transpunându-l și făcându-l părtaș la impresiile autorului. Să fie de bun augur și succesul acestor două cărți să-l conducă pe autor spre alte apariții de senzație.

15 iunie 2022

În ziua de 15 iunie 2022, la împlinirea a 133 de ani de la plecarea la cele veșnice și în nemurire a iubitului ,,Luceafăr" al poeziei românești, inegalabilul EMINESCU, tot la Călimănești a avut loc a II-a ediție a Simpozionului ,,EMINESCU-VOIEVOD STELAR". Acest important eveniment a avut loc sub egida Primăriei Călimănești, a Bibliotecii ,,A.E. Baconski", a Casei de Cultură ,,Florin Zamfirescu", a Societății Culturale ,,Anton Pann" Rm. Vâlcea, în colaborare cu Liceul Tehnologic de Turism Călimănești și a Școlii Gimnaziale ,,Șerban Vodă Cantacuzino" din aceeași localitate.

Organizatorul acestui simpozion a fost neobositul poet Nicuță Ioan Lungu din Călimănești, care are la activ numeroase participări, dar și organizări de asemenea evenimente culturale de anvergură, moderator fiind doamna Georgeta Tănăsoaica, director al Bibliotecii ,,A.E. Baconski"din Călimănești.

Un prim episod al acestui eveniment s-a consumat la statuia poetului din parcul ,,Ostrov", unde s-a ținut o slujbă de pomenire pentru marele dus la ceruri, Eminescu, oficiată de către slujitorii parohiei ,,Sfinții Apostoli Petru și Pavel" din Călimănești preoții Laurențiu Ceaușu și Ilie Ceapă, apoi s-a evocat personalitatea celui dispărut în nemurire, ca în final, poetul Nicuță Ioan Lungu, mare iubitor de Eminescu și opera sa, să recite o poezie din multele dedicate Luceafărului, reușind să mângâie sufletele prezente la această manifestare.

S-a mers apoi la sala de festivități a Liceului Tehnologic de Turism din oraș, unde s-au desfășurat lucrările simpozionului. Invitați au fost personalități ale culturii județene și naționale, din care enumerăm pe: doamna Ioana Banner, din București, doamna Florentina-Loredana Dalian din Slobozia, Marian Ilie din Dâmbovița, Nicu Cismaru, președinte al Societății Culturale ,,Anton Pann" din Rm. Vâlcea, Adrian Suciu, om de cultură și televiziune din București, Cristian-Ovidiu Dinică, poet din Rm. Vâlcea, în sală fiind prezente și alte personalități culturale. În cuvântul lor, vorbitorii au omagiat cum au putut mai bine ,,omul deplin al culturii române", cum a fost catalogat Eminescu de către filosoful Constantin Noica, reușind să scoată în evidență personalitatea unică a marelui poet și mai ales opera sa inegalabilă. Și-au transmis câte un cuvânt binevenit și cei care din diferite motive nu au putut participa la acest eveniment, precum George Călin din Slobozia, poet, eseist, scriitor, ambasador al culturii și doamna Ecaterina Chifu poetă din Râmnicu-Sărat. Cuvântările au fost intercalate cu bucăți de muzică bună, acorduri înălțătoare, prezentate de către talentații cantautori Dan State, Alexandru Chiricuță și de către grupul ,,Melos" condus de către profesorul Georginel Sandu de la Liceul Tehnologic de Turism. De remarcat că n-au lipsit melodii compuse pe versurile marelui poet sau despre marele poet, precum ,,Atât de fragedă" a formației ,,Mondial" (Mircea Drăgan), redată cu vocea-i inconfundabilă de către Dan State, ,,Dor Mărunt" de către Alexandru Chiricuță, ,,Sara pe deal" de către profesorul Georginel Sandu dimpreună cu eleva Mihai Eunice, dar revelația care a produs un fior puternic printre auditori a fost melodia ,,Eminescu,, a regretaților cantautori Doina și Ioan-Aldea Teodorovici, cântată de amintitul profesor Georginel Sandu.

În partea a doua a simpozionului a avut loc un montaj artistic despre prietenia dintre marii Eminescu și Creangă, prezentat cu brio de către un grup de elevi de la Școala Gimnazială ,,Șerban Vodă Cantacuzino", ca apoi să se desfășoare un concurs de recitare din opera poetului nemuririi.

La acest concurs a fost constituit un juriu format din doamna Veronica Stan, poetă, specialistă în ,,haiku" din Rm. Vâlcea, Ion Nălbitoru, scriitor, poet, redactor șef și reanimator al revistei ,,Memoria Slovelor" și al revistei ,,Valea Lotrului" din Brezoi și Vasian Mircescu , poet, eseist din Călimănești. Copiii recitatori și-au dat tot ce au avut mai bun, recitând din opera poetului și reușind să sensibilizeze sufletele celor prezenți.

În urma notelor obținute juriul a acordat premiile, după cum urmează: premiul I- talentata elevă din clasa întâia: Ciuchete Aura, care a recitat magnific ,,Glossa" lui Eminescu; premiul II- Mihai Eunice, din clasa a XII-a; premiul III-Idițoiu Maria-Paula, din clasa a VII-a; mențiuni: Martin Alexandra-Filofteia și Boitor Alexandru. S-au acordat și Diplome de Merit la alți recitatori. De menționat faptul că acești talentați elevi au fost îndrumați de către: doamna profesoară Cristina-Elena Gheorghe, cei de la Școala Gimnazială ,,Șerban Vodă Cantacuzino" și doamna profesoară Daniela Popa, cei de la Liceul Tehnologic de Turism Călimănești.

Simpozionul „EMINESCU-VOIEVOD STELAR" s-a încheiat într-o atmosferă de zidire sufletească și încărcare spirituală, cum numai umbra marelui poet o putea lăsa asupra celor prezenți la acest eveniment.

Să dea Domnul să se mai organizeze asemenea întâlniri de suflet, din care omul nu are decât de câștigat pe plan cultural. Amin!

LIBER POETUL... ÎN CAPTIVITATE

Mihai SPORIȘ

George Achim a intrat în „captivitate” în 30 mai 1950 la Păușești-Otăsău Vâlcea, ca după un drum cu... cotite printre adevăruri și ispite să-și plătească ultima vamă în 24 octombrie 2021, la Râmnicu Vâlcea. Atunci s-a dat eternității, plătind ultimul ort ca să-și lase duhul zburător peste timp și locuri cu plata la zi, în toate catastifele, să fie scripturi nemuritoare. „Am dat colțul...!” ar fi spus-o umoristul din sine. Trăise precum un bunic al său – cel retras departe de oameni și tăifăsuind cu cocoșul lui năzdrăvan, Stalin, care trâmbița zilnic... răsăritul!-, într-o libertate captivă. Ce închisoare vedeau anticii, în trupul omului, pentru suflet! Ce luptă și ce vămi trebuiau plătite pentru toate eliberările din sclavie! Pe toate acestea și câte alte istorii, chiar amănunte rezervate intimităților, culiselor, celor de sub preșuri, memoria fabuloasă a lui George le tezaurizase și ni la deslușea, fie ca argumente într-o demonstrație, ori să ne sporească hazul. O făcea să se vădească gura slobodă a omului liber, să se limpezească cele tulburi cu harul povestitorului și chiar cu necesara perdea a fabulei, a ficțiunii basmului, cu parodiere, uneori „verde-n față”! Atrăgea atenția, sporea, ori punea semnele de întrebare, să ne potrivim mersul, ca un slalom printre adevărul și minciuna cotidiană, întotdeauna în scenă, că doar în toate timpurile puterea își primește oda, imnul din partea propagandelor de serviciu!

Captiv timpului și spațiului fiul Geei de pe Valea și dealurile Otăsăului își lăsase duhul să se dea zborului, să se zbenguiască cu stolul atător alții, captivi și ei vremii, dar tânjind înălțarea și eliberarea din chingile nevăzute. Zborul prin timpul, cu zumzetul copilăriei prin grădina Maicii, unde Ion –duhul înaintemergător, zburând din pom în pom!- incita în bezna nopții neadormirea, să fie posibilă mai rapida creștere și desprinderea, ni l-a povestit, tot ca un fel de vamă a sufletului, să fie de dar vârstelor viitoare, în rezonanță cu nesfârșirea valurilor de copii/ nepoți/strănepoți. Ce frumoasă e mărturia lui George : „În mijlocul bucuriei” (editura Silviana, 2012) unde în buchetul de chipuri și mărturii această vârstă își ancorează solid prizonierii: bunic/ bunică, prinși în temnița familiei, cu toată puterea dragostei . Ce ancore stajnice: Georgina, care prin nume își mărturisește captivul; Ionuț-Alexandru cu diminutivul, vibrând sentimentul; Lucia-Gabriela , încifrare de lumină și spirit al arhanghelui purtător de informație. Să nu vorbească acestea de ștafeta, rostuită subtil, a misiunii bunicului poet/scriitor? O captivitate, ca o dulce povară, mi-o sugerează George prin dedicația pe cartea oferită în 16.01.2013 : „Familiei Sporiș, aceste flori, din grădina cu fericiri a lui George Achim, cu dragoste”. Captivi fiind și noi, în rostul de aur al familiei, i-am împărtășit fericirea, fără a denunța lipsirea de libertate. Prizonierul din sine ne mărturisește voința eliberării. În 2005, George Achim, plătește „vama” lui „Vreau să spun” (editura OFFSETCOLOR, Rm. Vâlcea!), mult înaintea poetei Marinela Belu-Capșa (autoarea volumului în versuri: „Nu pot să tac”!). Aici rostul captivității, ca o încătușare mutuală/dublă încătușare, este fericit versificată (vezi „Ca să-mi pot vedea copilăria” p.8 !): „Deseori încercam să/surprind luna adăpându-se/din Otăsău/ și să pătrund în ea/bunicu să-mi promită/în jurul focurilor din martie/că o să mă învețe să zbor/într-o zi să-mi fie/ca să-mi pot vedea copilăria/ probându-și fiecare primăvară...”.

1970, George Achim citește la Cenaclul I.L. Caragiale

„Câte lumi pe lumea asta?” s-a întrebat cândva și prietenul nostru Viorel Popescu, și el trecut hotarul spre eternitate, după mărturisirile lăsate în cărțile de... trecere. Fiecare lume părăsită își cere propria vamă. O plătește întotdeauna sufletul că doar el zboară peste frontierele tuturor mărginirilor. Din lumea Râmnicului, orașul de piatră și de ... cultură, spre „orașul de carton” (în spusa lui Simion Petre Cichirdan!), în care din praful iscat s-au încețoșat multe, George Achim a mărturisit cărți, să poată da socoteala, numita vamă pentru lumea aceasta ca „un crater prin deșert” (câtă pulbere în dunele... pustiului!), cu atâtea păcate nespovedite încă. Va identifica în atâtea cărți (proză, poezie, eseu), în felurite forme de expresie: lumea aceasta, care îl făcuse purtător de cuvinte, să deștepte în semeni dorința de eliberare și speranța izbăvirii prin cultură. Nu doar că se va fi dat pe sine, răspunzător de cele spuse, dar va fi plătit și material, fiecare carte cerându-și tributul financiar, ori îndatorarea față de atâția oameni de bine, numiții sponsori!

Trăind în cercurile noastre strâmte, cum va fi constatat geniul lui Eminescu, ne evaluăm pe cont propriu soarta/norocul. Lumile noastre, cu noi purtători de cuvânt (ce misiune și ce răspundere își asumă scriitorii!), intră în dialoguri consonante, uneori polemice –că așa vrea dialectica să-și dueleze contrariile!- întodeauna să înnobileze cele omenești cu valoarea adăugată... a vreme trece. De pe dealurile fiecăruia, că doar din înalt orizontul se lărgește, fiecare își trasează cercul peste sat, peste țara-grădină, la momentul scrutării vremii. Vezi perspectiva cercului lui George, din ... „Cronică de pe dealurile mele” (editura Silviana, 2019), în contrapunct cu privirile altora, în propriile lor încercuiri. Invocăm aici doar cronica ce mi-a fost dedicată (vezi „Cronica VIII-convingeri”, p.14) unde cercul nostru, etichetat drept „Cercul de la Râmnic- România Grădina Maicii Domnului” i-a dat lui George... convingerea: „Măi Mihai cercul meu este deja/desenat uite fluturii cum mi-l/ tratează cu măștile de înțelept/ca să nu pară crater în deșertul/prin care trecem azi/știm că îți este greu dar hai să începem/ cu aripa de înger peste sat (...)/sporește ecoul din jurul fântânii/ cu alte și cu alte întrebări pentru că/ sigur cercul meu se suprapune gurii sale și-mi cresc aripi/măi Mihai...”.

Da! Gura lumii e slobodă. Dar fiecare lume își are propriul limbaj, uneori o poveste a ei, pentru că și istoria învingătorilor este părtinitoare. Sigur își are zugravii să-i arate chipul frumos, că asta este misia artelor și artiștilor. Să vedem, în titlurile cărților lui George... chipurile, să-i intuim vămile ca niște acatiste, cu aceeași sarcină pentru vămuirea datorată de sufletul nemuritor. „Chipurile Oltului”(amintind și de cerurile lui Valeriu Anania!), „Povestea Vorbirii” (să nu-l uităm nici pe Anton Pann), „În grădina lui Ion”, „Drumuri” , „Halouri”, „Fețele rușinii” , toate vădesc originalitatea persoanei, dar și tușa impregnată de Oltenia, precum în graiul celor asemenea lui: Tudor Arghezi, Marin Sorescu, George Țărnea, George Voica, Ilie Gorjan, Felix Sima, Ion Tălmaciu, Gogu Rusu... Să uităm, oare? , că a ucenicit în preajma curentului literar patronat... de Anton Pann? Că din moștenirea acestuia s-a împământenit un spirit umoristic și au apărut fertil atâția devotați genului? Nichi Ursei, Gogu Rusu și George..., promovând alături de mulți alții cercul umoriștilor și revistele„Ocheanul”, „Țânțarul”, fiind chiar promotorii, în spațiul național al unui... Festival al umorului (aici să remarcăm și contribuția instituțiilor publice care au susținut acest proiect!). Șansa de-a fi crescut într-un oraș cultural autentic, înnobilat și cu inserția elitei bucovinene a lui Leca Morariu, Traian Cantemir (și a altor semințișuri selecte!), le-a dat tinerilor rebeli ..., numiții „baleniști”, imboldul revistei „Balene”, iar nouă, celor de azi, șansa să vedem în Constantin Poenaru, Petre Simion Cichirdan, George Achim, puieții pepinierei de atunci, pe oamenii de cultură autenticii, deși captivi vremii, cu toată libertatea cuvântului de mai târziu, chiar înfruntând potrivniciile oficialului..., prea de carton. Ce tovărășie fructuoasă – vădită, scripta manent!- în cărțile realizate împreună cu Ion Tălmaciu, ori Petre Cichirdan (graficieni ... de serviciu!), cu Poe (pseudonimul lui C. Poenaru!) ca redactor de carte, să se vădească treimea de ființare de-a împreună a ideii, punerea ei în operă și lucrarea însăși asumată pe de-a întregul de George! Apoi în cercul umoriștilor vâlceni, ca factori polarizanți, au dat continuitate spiritului antonpanesc, ținând vie făclia umorului! (să remarcăm aici și un studiu făcut de George, ca o documentare necesară faptului că I.L.Caragiale și-a găsit în Râmnic scena ... la „O scrisoare pierdută”!).

Drumul lui George, trecut acum peste asimtota timpului, ieșit din sinusoida curgerilor, în liniaritatea veșniciei, își vădește acum traiectoria, dâră trasată în cărți. Da! Cartea este tărâmul în care poți retrăi atâtea vieți câte citiri/recitiri îi vei prilejui. Este lumea căreia dacă îi dăruiești iubirea, îți dă sensurile curgerii și mai apoi îți păstrează povestea gândurilor și îți arată chipul, ca pe-o icoană a propriei nemuriri. Drumul lui George, unii numindu-l călătorie cu trenul, unidirecționată, cu destin(ație) precis(ă), este scos din generalitate, prin autobiografie. Ni se mărturisește astfel în „Biografiile iubirii” (editura OFFSETCOLOR, Rm. Vâlcea, 2003). Cartea este o lume în sine! Multe lumi laolaltă... o bibliotecă! Fiecare lume cucerită te împlinește și îți oferă, prin adăugări succesive, împărăția personală, în care îți poți împlini așteptările și misiunile primite. George s-a îndrăgostit de timpuriu de carte. Chiar ne povestește cum și-a încropit prima bibliotecă. Apoi că s-a pus în slujba bibliotecii publice, ca slujitor autentic, cu vocație, cunoscând rostul lecturii și importanța nutririi cu cele cultural-spirituale. De la lume adunate și iar la lume date, devenise ușor o poruncă asumată, ca o nobilă misiune de-a făptui. De aici și ghesul de-a se da pe sine, prin cărțile purtătoare ale gândurilor sale. Acum nu transfera între oameni gândurile lor, ci se dădea pe sine de împărtășire. De ce se pune-n carte și ni se dă? În cartea sa „Biografiile iubirii”, printr-un mottou, din Albert Flocon („Universul cărților”!), George ne lămurește privind sufletul cărții: „Prieten sau dușman cartea are toate calitățile unei persoane morale... litera ei este vie și esența sa se confundă cu viața însăși!”. O carte scrisă, adăugată în biblioteca cea mare a tuturor cărților, este un talant înmulțit ca o săvârșită ascultare a celor supreme! Tu, George, te-ai arătat neobosit pe acest ogor al cărților (cum s-ar fi exprimat Costea Marinoiu și el un mare truditor la Ex-Libris!).

Acum când închidem cercul captivității tale lumești să spunem și gândul tău, dintru începuturi, privind introductivismul! Chemarea ta spre carte, patronajul Pepelei-cel isteț ca un proverb!-, te-a dumirit repede că se pot spune multe în cuvinte puține, uneori în tipare consacrate! Formele fixe, clasice își cer înnoirea, uneori adaptarea modelor în timpul schimbător. Locuri îndepărtate își potrivesc prozodiile și formele de prezentare ritmurilor, culorilor și sensibilității proprii. Un tărâm cucerit de imnuri, ode, sonete, rondele, haiku, doine... se împrumută depărtărilor, propunere de export, doar dacă pot forța mărginirea lagărului cu atâția gardieni. În mișcarea lor browniană inovațiile se impun global, precum epopeele Indiei, Greciei, sau poemele persane, ori poveștile nesfârșitelor nopți arabe ale Șeherezadei. Proverbe, vorbe de duh (vezi Iuliu Zane!), dodii cu tâlc, poveștile lui Creangă, ale lui Ispirescu... doar dacă au pașapoartele acceptării.

Acestea, toate, puteau sugera ușor tânărului George că este nevoie de-o rafinare, pe modelul atâtor experiențe de departe, a poeticii noastre.

(Continuare în pag. 9)

O CONFERINȚĂ, ÎN AULA „DACIA” A PALATULUI CULTURII, DIN IAȘI, CU CONCEPTE ANTICE ȘI POSTMODERNE

Constantin ZĂRNESCU

Înalte Domnule Primar Mihai Chirică, Domnilor Profesori, Masterșefi, studenți și elevi,

Am fost încântat, bucuros să semnez o *Postfață,* la acest volum monumental, de *Educație gastronomică,* semnat de Dr. Iulia Drăguț și colaboratorii ei, alături de *Prefațatorul* și susținătorul financiar al lucrării, dl. ministru-secretar de stat, din partea Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă, al Guvernului României: Lászlo Borbély.

O altă emoție, profundă, care mă încearcă, acum, este că această instituție (și edificiu arhitectural, colosal, mistic simbol, din vremile Regilor României Mari – acest *Templu* – cu sectoarele sale: muzee, expoziții, a fost condus, opt ani de zile, până la dispariția sa, la doar 54 de ani, de regretatul critic, om de vastă cultură: Val Condurache, editorul tragediei mele politice *Regina Iocasta,* în revista „Arlechin”, tipărită de Teatrul Național „Vasile Alecsandri”, din Iași, al cărui redactor-șef era, în 1981. Alte două cărți mi-au apărut, grație susținerii lui: *Aforismele lui Brâncuși,* o ediție pentru studenți și elevi, la imprimeria „Sagitarius”; și romanul *Ziua Zilelor,* la editura „Tipo-Moldova”, a domnului Aurel Ștefanachi. A fost aceea, ediția a V-a, pentru tineretul Basarabiei.

Regretatul Val Condurache suferea, ca și mine, de o surditate gravă. El mi-a recenzat cărțile de proză, în „Convorbiri literare”, „Cronica”, „Timpul” și „România Literară”. Să mă scuzați de un detaliu dramatic: surditatea lui venea, din adâncă pruncie – *polimielitică, uscată!;* a mea se întâmplase lângă o fereastră spartă, iarna; și dintr-un oreon; o surzenie *umedă!...* Aceste maladii, lângă creier, ne-au influențat destinul. Ne înțelegeam, cu toate acestea, miraculos – îl iubeam, sufletește. Val s-a unit, până la sacrificiu, cu simbolurile acestui *Palat,* precum *Melcul* – cu *Arhitectura* sa!... Și încă un detaliu, influențat de el: tipografia Iași, era în spatele Palatului Culturii, într-o vale, ca o mică depresiune; coboram, pe cărări șerpuitoare, pe lângă râpele „galbene”, pitorești, să-mi fac corecturile la cărți, tipărite pe hârtie de „Letea”. Acolo, l-am întâlnit și pe Nichita Stănescu, care-și imprima „Opere imperfecte”. În dimineața aceasta am vizitat, acolo, jos, un întreg „cartier” postrevoluționar: depozite, instituții, aparținând omului de afaceri, întreprinzător de geniu, Iuliu Dascălu, creatorul primului „Julius Mall”, aici; și al altora, în aproape fiecare județ din Țară.

*

Până la revoluțiile europene din 1989, în societățile din Est, *gastronomia* a rămas un domeniu ignorat și aproape auster, studiat lacunar și cu anume interdicții, periferic.

Doamna Iulia Drăguț a trăit o pasiune cu totul de excepție, încă din studenția sa, de a cerceta tehnicile și tradițiile mâncărurilor, ca domeniu al istoriei civilizațiilor, mentalităților, filosofiei, cum s-a exprimat scriitorul și teoreticianul francez Roland Barthes, citând pe Jean Brillat-Savarin, apropiind plăcerea (lecturii) textului de plăcerea (textura) și rafinamentul mâncărurilor, ca ritual și ceremonie a vieții noastre și spiritului. Astfel, în peste 15 ani de activități, împliniri și studii, Iulia Drăguț și-a extins în publicistică, inclusiv în interviuri, conferințe, dezvoltarea conceptului clasic de *gastronomie* – în *cultură gastronomică, gastro-cultură –,* edificând în acest Manual o „originală *poveste* a căutărilor” și cercetărilor ei, zi de zi: „povestea și ritualul mâncărurilor”.

În anul 2006, Dr. Iulia Drăguț, alături de partenerul ei, Radu Zărnescu, a inițiat înființarea Asociației Culturale Euro Est Alternativ (A.C.E.E.A.), care, din 2010, a devenit membru asociat al *Worldchefs* (Asociația Mondială a Bucătarilor), aflată sub patronajul celebrului Thomas Gugler, și propunând „aceleași standarde de calitate profesională pentru toate țările, participând la un dialog continuu, intelectual și interprofesional, în desfășurarea acțiunilor, dincolo de barierele sociale, economice sau politice”.

Pe lângă această activitate, adânc susținută, prodigioasă, Dr. Iulia Drăguț a propagat și organizat, an de an, festivaluri gastronomice, întâlniri ale specialiștilor (somelieri, viticultori, bucătari etc.), precum cel de la Gilău – Cluj; campionate de gătit în aer liber, cele de la Azuga – Predeal, Mamaia, Iași, Constanța, Timișoara, Pitești, București, Arad. Și a susținut produsele cu pondere turistică, agro-alimentare, produsele locale, bio, organice; și o educație postmodernă, în care: *„Gastronomia* trebuie să dețină rolul, afirmă autoarea, de a diminua ruptura dintre elitele mâncărurilor și partea vastă a comunităților, care mai trăiesc încă într-o stare de «gastroanomie». De asemenea, a impus o mai mare apreciere a modului în care calitatea mâncărurilor contribuie la bunăstarea individuală, dar și cea societală. Devine din ce în ce mai evident că buna calitate alimentară oferă calea spre excelență și varietate în ceea ce privește mâncarea și băutura, dar favorizează și sănătatea. Accesul la mâncarea de calitate a devenit o chestiune politică, în aceeași măsură cu cea legată de mediul înconjurător, de ecologie.

Sănătatea și *plăcerea* trebuie să coexiste în context gastronomic, iar savurarea mâncării nu mai trebuie considerată un păcat: «Gurmanderia a fost în fine despărțită de lăcomie și de ghiftuială; a început a fi privită ca o înclinație, ce se poate mărturisi pe față, ca o însușire socială, plăcută gazdei, priincioasă oaspetelui, de folos științei pe deasupra; iar gurmanzii au fost trecuți în rândul tuturor celorlalți amatori, care au înclinații și preferințe».”

Inițiind, la București, Congresul Mondial al Tradițiilor Culinare, în anul 2014, Dr. Iulia Drăguț a avansat ideile preluării *tehnicilor gătirii, ancestral-țărănești,* de către *noile bucătării,* care au devenit *reale mini-uzine,* ale contemporaneității noastre, cu baze, totuși, pe *moștenirile* culinare ale popoarelor. Astfel, a evaluat și apreciat trecutul fără de care nu putem vorbi despre un prosper viitor. Moștenirea colectivă – catalizatoare a dinamismului și identității comunităților și etniilor umane.

Scriind noi înșine articole la evenimentele gastronomice ale Iuliei Drăguț, în revistele „Tribuna” și „Orașul”, din Cluj, articole și reportaje „în teren”, ne-am familiarizat cu amploarea postrevoluționară a acestor întâlniri și festivaluri culinare, campionate naționale și internaționale de gătit, trecând de 100.000 de vizitatori pe zi; devenind martorul abordării, spre ilustrare, a spațiului și environementului Sibiului, precum „poartă de sud a Transilvaniei” (2019), în promovarea moștenirii și identităților locale, lansându-se oficial programul „Sibiu – capitală regională gastronomică”, în pre-zența a numeroase oficialități, ambasadori, miniștri, jurnaliști și președintele României, d-l Klauss Iohannis.

Tot atunci, A.C.E.E.A a lansat proiectul GASTRO-CARPATICA, susținând moștenirea culinară păstorească, pescuitul și vânatul de munte; tradițiile montane țărănești.

Iulia Drăguț a numit aceste manifestări carpatic-culinare sibiene „zile și seri de poveste”, alternate cu excelente efecte audio-vizuale, create și susținute de eroii rockului românesc: Compact B, Cristi Minculescu, Valter & Boro sau Cargo. Tot în cadrul Sibiului s-a născut „povestea pop-up restaurantului din cadrul *Gusturilor Verii,* la inițiativa lui Eugen Iordănescu, coordonatorul programului *Sibiu-Regiune Gastronomică Europeană* și Președintelui *Euro-toques,* Radu Zărnescu”, făcând parte din suita programului *Sibiu – Regiune Gastronomică Europeană*!

„Ideea de a aduce perspectiva globală asupra bucătăriei tradiționale românești, subliniind elementele de bază ale localismului, s-a format în jurul folosirii produselor locale, combinând tehnici recunoscute la nivel mondial, adaptate nevoii de a demonstra importanța acestora în discursul referitor la definirea bucătăriei regionale, în cadrul Sibiului, ca poartă de sud a Transilvaniei”, susține Dr. Iulia Drăguț.

Activitatea Iuliei Drăguț după anul 2000 a fost înnoitoare, distinsă, reîntemeietoare. N-ar trebui, așadar, să fie doar o realizare onestă – *Manualul gastronomic* – pentru că este, de fapt, mai mult decât un compendiu, sau un almanah, cum își numeau rețetele și sfaturile primii maeștri-bucătari ai Franței și Angliei! Cartea domniei sale este un efort *enciclopedic* important al gastroculturilor și evoluțiilor tehnice de gătit, a tot ceea ce ține de modernitate (miresme, condimente, fierberi, frigeri, coaceri ș.a.), oferindu-ne splendide ilustrări din literatura națională românească și universală, de la Ghilgameș, Mediterană și Renaștere, până la „madlena” romancierului Marcel Proust, din *În căutarea timpului pierdut*. Și de la domnitori și cronicari, precum Neagoe Basarab, Petru Cercel, apoi Nicolae Milescu Spătaru, Dimitrie Cantemir, la Ion Creangă, Păstorel Teodoreanu și Mihail Sadoveanu, până în contemporaneitate.

Stimați Domni și Doamne,

Viața – Spiritul – Hrana – iată concepte și noțiuni ale tuturor civilizațiilor și religiilor, ce revin, post-revoluționar, și în această voluminoasă *Carte,* închinată artelor culinare – *Gastroculturii. Comesenia* – așezarea împreună la masă, precept esențial, pe care îl folosea, firesc, părintele-scriitor Nicolae Steinhardt, pentru că suntem... „ceea ce mâncăm”, insistă Iulia, cu ilustrări, din Arcimboldo, purtându-ne, sinestezic, spre idealul platonician, găsit chiar în *Banchetul,* că artele, toate, pot fi descoperite, dezvăluite, prin trăirea *tainelor gastronomiei: vizual, senzorial, olfactiv, tactic* și chiar *auditiv*. Iată de ce ea a militat, după Revoluția din Decembrie 1989, în deplină libertate de expresie, pentru re-introducerea *educației culinare,* ca disciplină, în învățământ; și pentru impunerea gastronomiei tradiționale, românești, pe plan internațional; precum și înregistrarea patrimoniului nostru cultural-culinar, la UNESCO.

Societatea „EURO-EST Alternativ”, prin întâlnirile, simpozioanele, festivalurile sale, practice, de gătit în aer liber, i-a invitat, pe meșterii mâncărilor și bucatelor să părăsească plitele lor încinse, fumegoase, ieșind în agora, în parcuri, în centrele vechi ale burgurilor, căpătând un nume nou, tot de origine latină, dar intrat, în contemporaneitate, prin intermediul limbii engleze: *master-șefii;* creându-li-se vestimente-uniforme, din albe pânzeturi „Armani”, unii obținând chiar rubrici în cadrul unor televiziuni; alții, cazuri,

dintre A.C.E.E.A, intrând în Guiness Books.

Dr. Iulia Drăguț a organizat, la București, în 2016, cea dintâi ediție a „Congresului Mondial al Tradițiilor Culinare", cu 230 de invitați, din 50 de țări și reprezentanți, din toate zonele românești, dizertații și demonstrații, punctuale, în grădinile-izvor, din jurul Parlamentului României. Eforturile ei, încununate de excelență și succes, au fost subliniate și de Thomas Kugler, Președintele „World-Chef"*;* și de specialistul american, Prof. (cu nume de actor) Robert Redford.

Stimate Domnule Primar! Onorată Audiență!...

Este îmbucurător să vă reamintesc, în această Aulă, cu aproape 200 de *masterșefi,* ai Moldovelor, că inovația și cercetarea au impus o nouă apropiere, între tradițiile populare românești și internaționale și impetuoasa dezvoltare a tehnologiilor artelor culinare, cu tendință globală, spre o nouă „civilizație gastroculturală". V-aș ilustra, toate acestea, cu un eveniment special, apreciabil, românesc. În 2019, președintele Euro-Tok-România, Radu Zărnescu, a fost invitat, de către organizatorii *sumitului G20,* la Tokio, pentru o demonstrație practică (și cronometrată), în pregătirea unor sortimente de gătit, aparținând cărnii de vită. „Waghiy", în registratură, în regim *kobe,* supraintitulată: „cea mai scumpă și nobilă carne, din lume!..." El a fost încununat cu premiul trei, mondial; însă și cu premiul de popularitate al jurnaliștilor japonezi, care l-au invitat să facă parte din reclamele anului 2019, alături de Miss Japonia 2019, prin care era promovată, pe plan universal, carnea de vită niponă „Waghiy" – „Tajma".

*

Am reținut, din istoria legendară a gastronomiei românești, expusă în *Manualul* doamnei Iulia Drăguț și o creație uimitoare, un mic poem, bijuterie literară, concepută de un notar bogat din Igriș, spre a fi cioplită pe cripta monumentului său funerar; astfel, slăvind mâncărurile condimentate și „vinul de viață lungă" – demne de a sta la căpătâiul său și *în cealaltă lume* – poem-aforistic, epitaf memorabil, isteț ca un etern proverb, găsit în fostul comitat regesc al vinurilor, Arad, unde vinăriile și oamenii ei erau respectați aproape cu un fel de „cult". Iată epitaful: „Nu zic că nu-i lăudat/ Vinul de la Măderat./ Nu zic eu că nu-i un bun vin/ Cel din Miniș și Cuvin./ Însă vinul cel mai strașnic,/ Care te scoate din minți,/ Este cel din Covăsânț./ Când o-aduce Dumnezău/ Oara de-oi muri și eu,/ Puneți-mi în copârșeu/ Vin de Covăsânț, să beu!/ Să nu-i duc lipsa în mormânt,/ Ca ș-aicea, pă pământ."

Manualul de educație gastronomică, conceput încă din vremea studenției sale, la Universitatea din Cluj, de Dr. Iulia Drăguț, ne relevă iubirea față de culegerea și sărbătorile recoltelor, roadelor toamnei; de gătirea lor în preadiverse arome, delicatețuri, dulcețuri – gustări și preparate; și ne poartă spre visul unor creatori și meseriași, din toate vremurile al artelor gastro-culturale, a celor ce doresc să ajungă „adevărați artiști ai gurmanderiei", „bucătari perfecți, chefi desăvârșiți". Este o remarcabilă cercetare cu influență informativă și formativă, esențial-istorică, însă și cu caracter literar și artistic, de civilizație, ce merită să se afle pe rafturile culturii gastronomice ale bibliotecilor noastre.

Și, întrucât ne aflăm în preajma *Crăciunului* și a *Sărbătorilor de iarnă,* vreau să închei cu cuvinte de laudă, pentru imprimarea strălucitoare, elegantă a *Manualului de educație gastronomică,* de către Napoca Star, al cărui director, dl Dinu Virgil Ureche este unul din stră-strănepoții cronicarului-scriitor, legendar, moldovean Grigore Ureche.

Și, acum, transparență firească, maximă. Dr. Iulia Drăguț este nora mea. Radu Zărnescu este fiul meu! Vă doresc viață lungă și fericită, împlinirea tot mai înaltă a creației și trudelor Dvs. profesionale!... LA MULȚI ANI!

POVESTIRI DESPRE ÎNTÂLNIRI... (Urmare din pag. 2)

Pe ulițele prin care am trecut, „actiunea samovarul" a trezit curiozitatea localnicilor, așa că în relativ scurtă vreme, aveam achizitionate, la prețuri modice, convenabile, patru samovare de toată frumusețea. Toate fuseseră scoase de prin șure dărăpănate, pline de praf și funingine, dar de pe ștampilele de fabricație se putea vedea că erau de dinainte de venirea la putere a bolșevicilor. Nu mai prea păreau a fi funcționale, dar problema asta era, la momentul respectiv, de importanță secundară. Era evident că, dacă îndepărtam praful și murdăria de pe ele, puteau concura cu samovarele din picturile ruse clasice expuse prin muzee și reproduse în albume! Ca să putem transporta „trofeele" noastre, primisem și doi saci de iută, găuriți și murdari. Acuma, eram déjà dotați cu patru samovare vechi ce trebuiau transportate însă la debarcader, de unde cu „Raketa" urma să facem deplasarea înpoi, la Dubna. Îți poți imagina cum ne-am pus noi trei, în miezul unei zile toride de august, în mișcare, în linie, ca un mic cârd de gâște, ținând în mâini, între noi, obiectele achiziționate. Mergeam câteva zeci de pași, după care Ileana și Mety protestau că nu mai pot și făceam un popas în mijlocul uliței, după care o luam din nou din loc. După un timp, la o intersecție de ulițe, unde am făcut din nou popas, ne-a ieșit în cale un bărbat de vreo 40 de ani, blond și mai mărunțel de statură, care ne-a salutat și, după aceea, ne-a întrebat direct și foarte prietenos, de unde venim și unde vrem să mergem cu „poverile" noastre. L-am informat scurt de statutul nostru de studenți în practică la Dubna și de faptul că am considerat ca, din URSS, să nu ne cumpărăm ca amintire vreun kitsch de la un magazin pentru turiști, ci câte un samovar vechi, adevărat, rusesc. La acestea, am fost întrebați dacă nu venim cuva din Cuba, fiindcă el a lucrat un timp acolo și limba pe care o vorbeam între noi cam seamănă cu cea din Cuba. I-am explicat noi cum am putut chestia cu înrudirea limbilor spaniolă și română. La care dânsul ne-a „luat prin surprindere" și ne-a întrebat dacă noi știm cine a fost Iuri Garagin!? Îți dai seama că la întrebarea aceasta de „Cine știe câștigă" m-am simțit imediat ca și învingător și i-am declinat prompt interlocutorului nostru (folsind puțina rusă ce o învățasem între timp, plus gestica mâinilor și a feței): "Iuri Gagarin a fost primul om în cosmos, lansat pe 12 aprilie 1961, cam pe la ora 9 dimineața, de pe cosmodromul Baikonur din Kazahstan și a aterizat, după ce a făcut „o tură în jurul Pamnatului", în cam 100 minute, în stepa fluviului Volga. Din păcate însă, Iuri Gagarin a decedat într-un accident cu un avion de vânătoare, în 1968". Sincer impresionat de acest răspuns, bărbatul mi-a întins mâna, spunându-mi: „Eu sunt Boris Gagarin, fratele cel mai tânăr al lui Iuri. Pot să vă ajut să ducem samovarele voastre la debarcader!?" Într-adevăr, privind mai atent la interlocutorul nostru, vedeai aceeași privire prietenoasă și deschisă și asemănarea, nu numai la statură, cu faimosul lui frate! Și uite așa, „cârdul nostru de gâște cu samovare" a mai crescut cu un element, Boris preluând conducerea și cei doi saci găuriți și murdari. În această configurație, am ajuns relativ repede la debarcader, unde am mulțumit pentru ajutor și ne-am luat rămas bun. Frumos ar fi fost să facem un "selfie" toți patru, dar în 1975 nu existau telefoane mobile care știu așa ceva și noi nici măcar un aparat de fotografiat nu aveam. Iar a schimba adrese pentru a purta mai pe urmă corespondența, nu ne-a venit în gând, pe de-o parte deoarece bănuiam că Boris ar fi putut avea probleme pentru că „întreține relații cu cetățeni straini", pe de altă parte ni s-a părut cam ciudat ca o personalitate așa de marcantă ca Boris Gagarin ne-a „ieșit în cale, ca din întâmplare". Fusesem avertizați la Dubna să fim atenți cu ce facem și ce zicem în URSS, fiindcă „ochii și urechile" autorităților sovietice sunt prezente și acolo unde nu par a fi prezente.

Samovarul pe care-l cumpărasem eu a ajuns cu bine în 1975 la Cluj, unde l-am curățat de funingine și cocleală, dar nu am putut să-l repun în funcțiune, nu din cauză ca asta ar fi fost imposibil ci, pur și simplu fiindcă ideea de a pregăti la Cluj un ceai, încălzind apa cu flacără de cărbune vegetal (mangal), a întâmpinat o categorică dezaprobare în cadrul familiei. O fi romantică imaginea folosirii unui atare старый camobap în picturile din muzee și în albume de artă, dar a da din neatenție foc la casă, din cauza cărbunilor arzând sub samovarul de pe bufet, este o altă chestier, mult mai puțin romantică! De aceea și astăzi, la Stuttgart, старый camobap-ul meu de la Kimry stă mândru (și nefolosibil), pe o comodă, în sufragerie. Practic, de fiecare dată când mă uit la el, îl asociez cu „întâlnirea pseudo-cosmică" cu Boris Gagarin din august 1975.

Într-un al patrulea episod al povestirilor mele „pseudo-cosmice", am să-ți prezint că acestă „întâlnire întâmplătoare" cu Boris Gagarin pe ulita din Kimry a mai avut o „continuare absolut întâmplătoare", în 1982, când am revizitat, ca turist, Moscova. Pe curând, deci! (Stuttgart - mai 2022)

LIBER POETUL... (Urmare din pag. 7)

Deși exemple erau destule prin preajmă (să vedem doar ... poemele într-un vers ale lui Pillat, catrenele inserate în volumele lor de poeme de poeții noștri cei mari: Blaga, Arghezii...; epigramele, ghicitorile și câte alte comprimate ale spiritului românesc!), George și curentul balenist, constatând derapajul către o cântare angajată cu program, uneori cu redundanțe obositoare prefabricate, doreau o reformă a modului de expunere, o comprimare a mesajului poetic, tocmai pentru a nu se putea ascunde prin jungla copleșitoare a propagandei, adevărul travestit în imnuri, ode. A fost, acest introductivism, imboldul unui moment propriu acelui realism canonic, dar credem devinit caduc, după 1989, când compactarea altora a fost adoptată și pe la noi. Să amintim doar de aclimatizarea haikului (vezi și alte forme!) și câștigarea atâtor adepți dintre cei ai noștri. Adina Enăchescu, poetul-matematician de pe valea Otăsăului tău, George!, fiind o pildă reprezentativă. Să-ți spunem aici ție, duh nemuritor al tău, George!- că ți-am urmat îndemnul către compactarea mesajului poetic și am catrenat poemele multor poeți, contemporanii noștri: George Voica (de pe valea ta!), Ion Marinescu (de pe valea Pescenei), Petre Dinulică (Costești-Bistrița), George Țărnea, Ilie Gorjan etc. și am făcut-o inspirat și de îndemnul tău către esențializare, cum o vor fi făcut și Ion Soare și Emil Catrinoiu, când au casetat „scrierile esențiale" (ca forme materiale de prezentare!) ale multor clasici ai literaturii române.

Inovații și invenții se produc continuu (vezi ... parapantismul lui Dragoș Călinescu, poetul din Drăgășani!). Nonmonotonia s-ar zice că nu omoară înnoirea. Chipul persoanei are unicitate deși se pot citi și încrustărilor vechilor răstigniri, uneori ziditorii demult plecați, dar cu marca trecerii lor încrustată în codul secret. Cu cât se compactează mai mult, către punctul adimensional – mult mai mic ca boaba spumii!- totul se dematerializează, devine spirit, precum fotonul-corpuscul devine lumină pură..., undă ce innundă tainic. Așa cred că ne întoarcem la începutul care să închidă cercul, unul care stingându-și raza se ascunde în anonimul cel mare! Atunci, abia atunci prizonierul se topește în marele întreg, lăsând lumina creată în văz/duhul, de deasupra noastră, cei încă în contemplația a ceea ce ai fost! Adio, George Achim, poet eliberat, să fi lumină în cultura română!

4. Nov. 2021

O NOUĂ TEORIE DESPRE MATERIE ȘI UNIVERS

Se dedică prietenului meu Costy, Excelența Sa Domnul Ambasador Constantin Lupeanu, pe care îl iubesc ca pe un frate!
Fie ca Dumnezeu să fie cu noi și să ne ajute în toate!

IX

Ștefan DUMITRESCU

STIMATE DOAMNE ȘI STIMAȚI DOMNI DIN CONDUCEREA ACADEMIEI ROMÂNE, DIN CONDUCEREA ACADEMIEI ROMÂNO-AMERICANE, DIN CONDUCEREA ACADEMIEI DIN REPUBLICA MOLDOVA ȘI DIN CONDUCEREA ACADEMIEI ROMÂNO-AUSTRALIENE
(Numai când aveți timp, de lecturat de plăcere)

(Urmare din numărul trecut)

MARILE PERIOADE ALE ISTORIEI.
O ALTĂ VIZIUNE A ISTORIEI UMANITĂȚII
(...)

În „Economia secolului XXI sau Pshi-Economia" definesc munca, noțiunea de muncă, da, ca fiind cantitatea și calitatea de EIS pe care o generează un om, creierul și brațele sale, pe care o transmite prin intermediul mijloacelor de producție Obiectului muncii pentru a-l prelucra. Și de aici mai departe pentru a crea Produsul muncii. Pe canalele Sistemelor socio-economice cea care circulă este această muncă, da, al cărui conținut este format din EIS. Aceasta este o nouă definiție a muncii. Un EIS care a evoluat toată istoria odată cu dezvoltarea științei, a culturii, odată cu apariția de noi mijloacele de producție din ce în ce mai performante (mai evoluate) inventate de Om.

Cu alte cuvinte, noi spunem că un Sistem socio-economic, de la cel mai mic, cum este Sistemul socio-economic familial, până la Sistemul socio-economic național și de aici până la Sistemul socio-economic al Civilizației umane este de fapt un Construct, un Aparat, sau mai bine zis un Organism socio-economic format din EIS, în care de-a lungul istoriei Informația a jucat un rol foarte important, organizând, creând și orientând toate elementele și procesele din Sistem. Ea, Informația, a fost cea care s-a dezvoltat și a evoluat, la început în creierul omului, imaginând și producând unelte din ce în ce mai performante și sofisticate, mai puternice. Care la rândul lor l-au făcut pe om să fie mai eficient și puternic în procesul muncii, în relația cu natura. L-au ajutat să evolueze.

Vrem să spunem că pe parcursul istorie Informația (din constructul EIS) a jucat un rol din ce în ce mai mare în dezvoltarea Omului, a societății umane și în evoluția Civilizației umane. Ea, Informația, din structura EIS este „elementul inteligent, gânditor, analitic, decizional", cea care este „inteligentă și creatoare", cea care conduce, organizează, dirijează Energia din unitatea triontică EIS. Ea este cea care controlează și face să funcționeze întregul Sistem EIS, ființele fiind Sisteme formate din EIS autonome. Un lucru, o unealtă creată de om, un fir de iarbă, Omul, societatea umană sânt formate din Energie, Substanță și Informație, din EIS. Aici în primul Nivel al universului conic. În nivelele următoare ale universului conic întâlnim numai binomul EI, format din Energie și Informație, și mai inteligente, din ce în ce mai evoluate.

Momentul în care adolescentului care eram i-a dat în gând să introduc în alcătuirea materiei, în structura ei, pe lângă Substanța și Energia și Informația credem că a fost o revelație, acel Moment fiind de o importanță extraordinară. Din păcate, datorită regimului comunist, Teoria în care se afirma că Informație este un element constituent al Materiei, inseparabil de Substanță și de Energie, a apărut târziu, după 1989, când am putut să ne exprimăm și să o publicăm fără teamă de cenzură. Mai întâi în Articole publicate în media, și apoi în cartea tipărită. Am putea să spunem că acest moment a fost unul astral, pentru că din acel moment Știința, Cunoașterea lumii, a Realității s-a făcut, sau se putea face, prin prisma acestui Constituent, EIS. Omul, sapiens sapiens devenind un mânuitor al unei unelte extraordinare care este Informația, privind de acum lumea printr-un ochean miraculos care este EIS. Mai precis prin prisma elementului Informație. Odată cu descoperirea, să-i supunem așa, a constituentului EIS, în care pentru prima dată Informația devenea componentă, dimensiune a materiei și a universului, Știința pătrundea și mai mult în Etapa Informației, despre care am vorbit mai sus, care venea după etapa Substanței și a Energiei. Mult mai târziu aveau să apară și computerele și internetul, aparate care conservă cantități mai de informație, le prelucrează și în care informația este elementul fundamental, care circulă și care creează noi sisteme informaționale. Este cât se poate de adevărat că acum la începutul secolului XXI Informația este creierul, sufletul și sângele Sistemelor socio-economice naționale și al Sistemului socio-economic al Civilizației umane.

Din păcate pentru că mediul academic românesc este infatuat și sabotor al Științei în România nu se face nici acum anul 2021 nimic pentru a fi cunoscute și fructificate descoperirile în Știință. Despre Teoria noastră despre Materia și Univers nu se vorbește deloc, și asta de la început.

(Va urma)

TABLETA INGINERULUI PROGRAMATOR

COȘUL DE CONSUM CALCULAT CA PENTRU O ȚARĂ SUBDEZVOLTATĂ ȘI NU CA PENTRU UNA DE 15 ANI ÎN UE!

Leontina RUS

Ultima știre pe care am citit-o pe Yahoo, astăzi - 26 iunie, m-a cam pus pe gânduri: *salariul minim pentru 2022, de 2550 de lei, sub coșul de consum lunar pentru o persoană adultă, de 2708 lei* (Ziarul Financiar)...Ieri, patru persoane, trei adulți și un copil de zece ani am fost la *Învârtita dorului* - sărbătoarea anuală a Vaideenilor. Directorul ziarului nostru a fost la școala veche unde s-a inaugurat sarbătoarea în sine, iar noi, ceilalți la bâlciul aferent *Învârtitei dorului*. Să spunem direct că 50 de lei a costat o pușcă din plastic pentru nepotul de 10 ani, care acasă s-a dovedit a fi stricată...Am căutat un bankomat să scot niște bani, dar nu am găsit, trebuia să merg la Horezu, dar spre norocul nostru a venit și bunicul și uite așa am continuat periplul cheltuielilor din care până la Râmnic nu ne-am ales decât cu niște dulciuri: halvițe, bomboane etc. Am consumat la bâlci două costițe de porc fripte, doi mici și o friptură de ceafă de porc, trei pahare de bere și două înghețate la coșuleț care ne-au costat toate 90 de lei plus 30 lei datul în tiribombă și 20 de lei trasul la țintă...100 lei benzina bagată la Dealul Pietrarilor...Total Ziua Vaideenilor: 220 lei. Dimineață am mai făcut rețeta compensată a bunicului: 200 lei. Total 420 lei. A mai fost rețeta mamei copilului, pensionată la 38 de ani: 200 lei. Iată o zi de sâmbătă cu o cheltuială de 620 lei. Vineri cu o zi înainte, o consultație la ORL plus picăturile: 400 lei. A fost și o destrăbălare a consumului propriu de delicatese culinare de 150 lei nu știu ce etc. Total vineri: 550 lei. Vi se pare în două zile mult, 1200 lei? Desigur nu am pus la cheltuială, nimic din costurile zilnice, totale, vitale... Să recapitulăm, costul lunar al coșului pentru o persoană adultă este consemnat la 2708 lei. Dacă persoana este singură, 2708 lei nu-i ajunge, dacă trebuie să trăiască în demnitate și speranță. Dacă sunt două, le trebuie conform *Ziarului Financiar* 5416 lei... Numai că la două persoane adulte, tinere, creste consumul pe distracții; iar, dacă mai au și unul sau doi copii lucrurile chiar se complică. UE ne spune și ne învață cum se calculează coșul de consum!...iată, pentru țara noastră, la 15 ani de țară membru UE, coșul de consum este 450 Euro pe lună! Păi de ce credeți că sute de mii de tineri și adulți ne părăsesc țara și își aruncă diplomele de studii superioare și doctorale care nu mai înseamnă nimic? Căutăm soluții? Ajungem la concluzia că mai bine trăim în războaie, care se anunță ca soluții pentru revenirea la traiada existențială: fabrica - familia - strada...Reconstrucția! Vedem la Tv că Europa de Est, țările ei încep să-și frece mâinile! așteptând, cazul Ucrainei, să-nceapă reconstrucția!...Și totuși, personal, nu credeam că România al cărui coș de consum este de 450 euro pe lună în locul copiilor ei să aducă la fabrică, la muncă, copiii țărilor sărace din cele mai îndepărtate colțuri ale lumii...

OARE CÂND SE VA OPRI RĂZBOIUL DIN UCRAINA?

Noi cei din NATO ar trebui să atragem toate țările în NATO și Rusia nu o să mai atace nimic...

Peter KIS

ICOANE MIRACULOASE

ANTIFONITRIA - Mănăstirea Cornetu

Arhim. Veniamin MICLE

Sfânta Mănăstire Cornetu, din satul Călinești, orașul Brezoi, este amplasată la aproximativ 50 km nord de Râmnicu Valcea, pe șoseaua Râmnicu Vâlcea – Sibiu, la poalele Muntelui Cornetu, într-o zonă unde cresc cunoscutele fructe de pădure numite „coarne", de unde și numele de „Cornetu".

Inițial, aici a existat un schit din lemn, atestat în anul 1610. Locul ales pentru a fi construit a fost o stâncă masivă care cobora din Munții Lotrului până în albia râului Olt. De aici, drumul comercial, care lega Țara Românească de Transilvania, se bifurca, o parte mergea spre Perișani – Curtea de Argeș, și o parte abruptă și extrem de periculoasă urma cursul Oltului până la Călimănești.

În locul vechiului schit, Marele Vornic Mareș Băjescu, unul dintre apropiații boierilor Cantacuzini, și soția sa Maria au ridicat, între anii 1662–1666, actualul așezământ, fiind terminat în timpul domnitorului Radu Leon (1664–1669). Conform actelor de danie, ctitorii au înzestrat schitul cu munții Cornetu și Sașa, precum și ocini în Pripoare, Titești și Ostrov. Locul ales pentru ridicarea sfântului locaș nu a fost întâmplător: era în apropierea moșiilor ctitorului, dar și în apropierea granițelor cu Transilvania, ceea ce constituia un minunat loc de refugiu în vremuri de restriște.

Ansamblul arhitectonic este format dintr-o incintă pătrată pe care se situează chiliile. La trei colțuri ale incintei, se ridică turnuri poligonale, iar la colțul din sud-est un foișor. În mijlocul curții incintei se află biserica, singura de altfel care mai păstrează forma originală.

Biserica Mănăstirii Cornetu se remarcă prin arhitectura specifică bisericilor tradiționale. Interiorul este compartimentat în altar, naos și pronaos, cu naosul și pronaosul despărțite printr-un zid. Zidurile exterioare au alternanță de tencuială și cărămidă aparentă; de jur împrejur, se află un brâu înflorat prin vopsele.

Construită pe un plan trilobat cu un turn-clopotniță cu opt laturi pe pronaos – accesul se face pe o scăriță aflată pe latura de nord – și turla Pantocratorului cu zece laturi pe care sunt situate ferestre înguste.

Biserica, având hramul „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul", este înaltă, cu ziduri groase din piatră. Biserica înaltă are două turle, una pe naos și cealaltă pe pronaos și a fost ridicată cu ziduri groase din piatră.

Zidul este din cărămidă așezată orizontal și panouri de tencuială fiind împărțit de un brâu dublu de cărămidă aparent rotunjită care, pe fațada vestică înconjoară nișa icoanei de hram. Cornișa este realizată din cărămidă aparentă dispusă în formă de dinți de fierăstrău, sub aceasta un rând de butoni și o friză de teracotă smălțuită încadrată de cărămizi așezate pe muchie. Soclul este proeminent fiind realizat din bolovani de munte în casete de cărămidă.

În jurul bisericii, care și-a păstrat forma inițială de-a lungul timpului, au fost ridicate corpuri de chilii și anexe gospodărești, toate alcătuind forma unui pătrat. În colțuri, se găsesc turnuri de apărare și un foișor.

Anul 1761 atestă refacerea picturii din Sfântul Altar, în timpul domniei lui Constantin Mavrocordat (1711–1769), din inițiativa lui Alecse, „căpitan za Loviște", care angajează pe zugravii Mihai, Iordache și Radu.

La anul 1808, a avut loc un incendiu devastator, care a distrus aproape complet biserica și chiliile, iar viața monahală a trebuit să fie întreruptă. Abia peste douăzeci de ani au început lucrările de restaurare, fiind refăcut naosul și pronaosul, care au fost zugrăvite în 1835, de starețul Irinarh.

În perioada 1864–1925, schitul a fost administrat de Eforia Spitalelor Civile din București care, în anul 1885, finanțează construirea Iconostasului din lemn de stejar; un an mai târziu, au fost pictate în ulei și icoanele de lemn. Tot instituția care patronează Schitul, în cooperare cu Direcția Monumentelor, refac între anii 1923–1925 cupola turlei și altarul dărâmate de obuze de artilerie în timpul luptelor din anul 1916. Dar până în Primul Război Mondial, mănăstirea Cornet traversează cel mai critic moment din existența sa.

În 1898, s-a construit calea ferată și tunelul care trece pe sub porțile din fața bisericii, fiind necesară demolarea chiliilor. În același an, Schitul a fost vizitat de viitorul rege Ferdinand al României (1865–1927).

Din vechile clădiri a rămas numai un foișor, zidurile și turnul de apărare de la nord și est de biserică. Cupola și o parte din altar au fost dărâmate în 1916–1918 și refăcute între anii 1923–1925.

În timpul Primului Război Mondial (1914–1918), obuzele de artilerie au distrus Sfântul Altar și cupola turlei; ele vor fi reconstruite la câțiva ani după terminarea războiului.

Lucrări de restaurare mai importante au avut loc în anul 1960, fiind conduse de Direcția Monumentelor Istorice – atunci a fost restaurată pictura murală.

Din nefericire, Mănăstirea Cornetu nu păstrează nicio părticică din pictura ei inițială, totuși picturile murale de acum sunt și ele deosebite. Pictura din naos a fost realizată în secolul al XVIII-lea în frescă, în timp ce pictura din pronaos datează din secolul al XIX-lea.

Ultima încercare prin care a trecut Mănăstirea Cornetu a fost în anul 1979, când comuniștii au voit să dărâme sfântul așezământul pentru a construi un baraj pe Olt. Înduplecați până la urmă să nu o distrugă, constructorii au decis să ridice barajul la câteva sute de metri, mai sus pe râul Olt.

În prezent, Mănăstirea Cornetu este înzestrată cu Icoana Maicii Domnului numită „Antifonitria", adică „Împotrivă Grăitoarea". Una dintre cele mai vechi Icoane făcătoare de minuni ale Născătoarei de Dumnezeu din Sfântul Munte Athos, originalul se păstrează în Mănăstirea Vatoped, fiind zugrăvită pe peretele stâng al pronaosului bisericii mari.

Icoana are legătură cu Galla Placidia, fiica împăratului Teodosie cel Mare (379–395) care, potrivit tradiției, a întemeiat Mănăstirea Vatoped, pe la sfârșitul secolului al IV-lea. În anul 382, trecând cu corabia de la Roma spre Constantinopol, Galla Placidia a dorit să meargă să se închine în sfântul locaș făcut de tatăl ei. Fiind primită cu mare cinste de către părinții mănăstirii, a dorit să se închine în biserică. Pe când s-a apropiat de biserică și a vrut să intre înăuntru, a auzit o voce ca de tunet, zicându-i: „Rămâi pe loc și să nu mai cutezi a veni aici de acum înainte. Cum îndrăznești tu, o femeie, să calci în acest loc?". Înfricoșată, Placidia a căzut în genunchi și a cerut iertare Maicii Domnului. Apoi, s-a întors și a plecat din Sfântul Munte. Din dragoste și pocăință, ulterior a ctitorit în incinta mănăstirii un paraclis, închinat Sfântului Mare Mucenic Dimitrie.

LA UMBRA COZIEI

(Urmare din pag. 4)

Apoi i-a înmânat sărbătoritului CARTA EXCELLENTIA din partea Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, Televiziujea VÂLCEA 1, Ziarul de Vâlcea, Academia Olimpică Română, Asociația Jurnaliștilor și Scriitorilor din România, Asociația Seniorilor din Educație Științe și Cultură Vâlcea, Forumul Cultural al Râmnicului.

Din partea revistei CLAVIATURI din Brașov redactorul șef avocat George G. Echim a acordat scriitoarei Titina Nica Țene, lui Al.Florin Țene și dr.Ionuț Țene DIPLOMA ANIVERSARĂ, semn de prețuire pentru personalitatea acestora.

În cadrul manifestării, Al.Florin Țene a mulțumit celor prezenți pentru sincerele cuvinte exprimate, după care a citit poemul "Poeții nu mor niciodată", înmânând din partea Ligii Scriitorilor diploma VIRTUTEA LITERARĂ următorilor scriitori: Gheorghe Sporiș, Zenovia Zamfir, Puiu Răducanu, Constantin Geantă și Elena Manda.

În continuare președintele national al Ligii Scriitorilor i-a acordat scriitorului și ctitorului de reviste și societăți culturale Petre Cichirdan Medalia VIRTUTEA LITERARĂ cu Brevet, semn de prețuire pentru întreaga activitate de promovare a culturii române, prin opera sa și revistele pe care le editează. Acesta, la rândul său, a subliniat activitatea laborioasă a scriitorului dr.Ionuț Țene, concluzionând că "din Stejar, Stejar răsare."

Au mai vorbit: prof. Paulian Buicescu, care a citit o poezie dedicată sărbătoritului, ing.Costinel Stoica, consilier în Primăria Drăgășani, Veronica Stan, prof.. Mihai Călugărițoiu care în cuvântarea sa a subliniat faptul că în lucrarea "Istoria Șușanilor ", volum de istorie locală, semnată de domnia sa, poeta Titina Nica Țene și familia au un loc de frunte, în pagini memoriabile, cu care oamenii locului se mândresc etc.

La invitația stareței mănăstirii Ostrov, egumenă: monahia Mariami Muna Tunza, de pe insula cu acelaș nume, mănăstire de calugărițe, cu hramul "Nașterea Maicii Domnului", amplasată pe o insula a lacului de acumulare a hidrocentralei Călimănești de pe râul Olt, o parte din scriitorii prezenți au servit masa în trapeza mănăstiri, ocazie cu care s-a făcut schimb de cărți, însoțite de discuții despre literatura română.

Cu această ocazie Biblioteca Județeană Cluj "Octavian Goga "și Biblioteca Municipiului Drăgășani, (Bibliotecară șefă Prunel-Bărbulescu Cristina), care la propunerea unui grup de scriitori se va numi "Al.Florin Țene", au amenajat expoziție cu cărțile publicate de scriitorul Al.Florin Țene, alături de biobibliografia acestuia. Iar revistele și ziarele Luceafărul, Napoca News, Ași României, Logos și Agape, siteu UZPR, Curierul Național, Națiunea etc au publicat pagini întregi omagiale dedicate scriitorului Al.Florin Țene.

Această manifestare închinată bardului drăgășenean, devenit clujan, rămâne o pagină de neuitat în istoria locului, și nu numai, semn că în cei 80 de ani de viață, Al.Florin Țene, cu talentul său dăruit de Dumnezeu, lasă în urmă o operă masivă, formată din volume de poezie, romane, cărți de eseuri și critică literară, dar mai ales apreciat ca organizator de manifestări cu cartea, deschizător de școală de creație literară, teoretician privind noul curent literar globmodernul, îndrumător al celor care doresc să se dedice scrisului, ctitor de cenacluri și reviste, fondator al Ligii Scriitorilor, dar, și Om de mare omenie. La mulți ani, domnule Al.Florin Țene!

(Prof. dr. Nina Cantemir, napocanews.ro, 16.06.2022)

CE ESTE CULTUL DIVIN ORTODOX

Constantin MĂNESCU-HUREZI

Cuvântul cult este de origine latinească și derivă de la forma de supin (cultum) a verbului colo, colere, colui, cultum, care are mai multe sensuri: a cultiva, a munci pământul, a-și avea așezarea, a locui, a purta de grijă, a proteja, a se îngriji de, a respecta, a cinsti, a venera, a celebra cu sfințenie, a respecta, a adora[1]. În antichitate, în domeniul religios, cultul (deus colere) însemna cinstirea care se dădea zeităților adorate, adică atât teama și respectul față de zei, cât și ceremoniile religioase prin care aceștia erau cinstiți sau adorați și prin care adoratorii credeau că se pun în contact cu divinitățile diferite. Majoritatea popoarelor primitive păgâne credeau în existența spiritelor, bune sau rele, și mulți credeau că printre acestea sunt spiritele morților, adică ale strămoșilor lor. Dorința de a asigura confortul spiritelor binevoitoare și de a împiedica acțiunile celor rău-voitoare ducea deseori la „cultul morților"; pentru atingerea acestor scopuri erau făcute diferite servicii, cum erau pregătirea morților pentru înmormântare și punerea de mâncare și băutură în mormânt. Aceste practici se bazau pe credința în viața de după moarte și se întâlnesc la majoritatea popoarelor din antichitate[2].

Antichitatea a fost marcată de asemenea, printre altele, de ideea veșnicei metamorfoze și de ideea eroicului. În decursul vremurilor, în păgânism, a existat cultul eroilor, adică cinstirea eroilor ca agenți ai tuturor metamorfozelor, ai tuturor prefacerilor pe care le-au cunoscut societățile omenești. Cultul sau cinstirea eroilor, ca oameni trimiși de divinitate pe pământ, pe care omenirea este silită să-i asculte și să-i urmeze, a cunoscut în istorie mai multe categorii de eroi: eroul ca divinitate, ca profet, ca preot, ca om de litere, ca rege. Cultul eroilor se baza pe ideea că aceștia erau spirite luminate trimise în lume, erau izvoare vii de lumină, în apropierea cărora orice om de rând căuta să-și găsească un loc. Ei erau lumina care luminează, care a luminat înainte de Mântuitorul Hristos întunericul lumii, și aceasta nu numai ca o lampă aprinsă, ci ca o făclie naturală strălucind ca un dar al Cerului[3].

Transpunându-ne pe teren creștin, cultul înseamnă, în general, orice formă sau act religios, menit să pună pe om în legătură cu Dumnezeu, exprimând, pe de o parte, cinstirea sau respectul față de Dumnezeu, iar pe de alta mijlocind sfințirea omului sau împărtășirea harului dumnezeiesc[4].

Esența și fundamentul universal al cultului divin ortodox este sentimentul că ne aflăm în fața lui Dumnezeu și că intrăm în legătură cu El, prin invocarea numelui Său, prin rugăciune sau prin alte mijloace. Convorbirea cu Dumnezeu prin rugăciune este posibilă pentru că Dumnezeu este Treime de Persoane, este ființă vie, nu este o noțiune abstractă, cu care să nu poți intra în comuniune. Omul este o scânteie din divinitate. Funcțiile sufletului uman sunt: rațiunea, sentimentul și voința. Partea rațională a sufletului se numește spirit (lat. spiritus) și de aceea omul se numește ființă spirituală, care poate lua legătura cu Dumnezeu prin cultul divin. Sfinții Părinți care s-au ocupat de doctrina spiritualității ortodoxe vorbesc de trei trepte ale vieții spirituale sau ale progresului spre sfințire, care au legătură între ele și care pun o ordine în viața noastră, în existența noastră. Acestea sunt: 1) Curățirea de patimi și câștigarea virtuților, pentru că deschiderea către Dumnezeu este posibilă numai dacă voința se eliberează de dorințele pătimașe; 2) Contemplarea „rațiunilor" divine ale lucrurilor, sau concentrarea vederii spiritului spre Dumnezeu, rațiuni care au lucrat împreună cu creația; 3) Unirea nemijlocită sau experierea imediată a lui Dumnezeu, stadiul ultim al îndumnezeirii, în care Dumnezeu este mai activ decât subiectul uman. Este starea superioară în cunoașterea lui Dumnezeu, El fiind „Rațiunea Unică Și Ultimă" a existenței[5].

După ființa și esența lui, cultul divin poate fi intern (lăuntric) și extern (exteriorizat în forme văzute).

Cultul intern, care se mai numește și subiectiv sau teologic, este definit ca o atitudine de respect, de omagiu sau de cinstire care rămâne ascunsă în suflet sau se traduce numai în forme lăuntrice (ca, de exemplu: pietate, virtuți morale, contemplație sau meditație religioasă). În această stare inițială, cultul are un caracter individual și oarecum spiritual (imaterial), fiindcă el rîmâne ascuns, nevăzut. S-ar putea afirma că la baza cultului stă ideea sau simțirea religioasă, care constituie fondul sau esența cultului. Dar, în general, cultul nu poate rămâne multă vreme în această stare embrionară, lăuntrică și invizibilă. Ca orice idee sau sentiment, și sentimentul religios cere în chip firesc să se exteriorizeze, adică să se exprime în afară, prin forme vizibile, perceptibile (acte religioase, rituri), devenind deci, în mod inevitabil, cult extern[6].

Între fondul sau esența cultului și între formele lui externe trebuie să existe o strânsă legătură, o unitate și continuitate neîntreruptă, ca între rădăcina copacilor de o parte și coroana lor de ramuri, frunze și flori, de alta. Cultul intern, lipsit de forme externe de manifestare, nu poate să vieze, pentru că se atrofiază și moare, sau, când formele externe sunt reprimate sau înăbușite, ele degenerează în forme denaturate sau periculoase de viață religioasă: misticism exagerat, fanatism religios sau pietism anemic, gol și sterp. Dimpotrivă, atunci când formele externe de cult sunt lipsite de suportul fondului sufletesc lăuntric, din care ele trebuie să isvorască: pietate internă, simțire religioasă, evlavie, conștiință și cultură religioasă, ele degenerează în forme goale și lipsite de conținut religios, în ritualism, formalism, bigotism sau alte forme pseudo-religioase, care se îndeplinesc automat și în chip mecanic, în virtutea tradiției, a deprinderii sau a ignoranței religioase. După subiectul sau persoanele care îl practică, cultul poate fi: 1. individual, particular sau personal, atunci când este practicat de fiecare ins în parte, independent de societatea religioasă în care este integrat. Cultul divin particular constă în rugăciunea particulară, personală sau individuală pe care fiecare credincios o înalță lui Dumnezeu. Aceasta se poate face oricând și oricum adică în forme neîngrădite de nici o regulă sau rânduială. Pentru o astfel de rugăciune nu există, deci, nici termene sau soroace anumite și nici formulare sau rânduieli oficiale, fixate sau stabilite dinainte. În cultul particular, putem să ne rugăm lui Dumnezeu, să-L cinstim și să-L lăudăm în orice vreme, necontenit, precum zice psalmistul David: „Binecuvânta-voi pe Domnul în toată vremea, pururea lauda Lui în gura mea" (Psalmul XXXIII, 1). Tot așa ne îndeamnă Mântuitorul Însuși: „Privegheați, deci, rugându-vă în toată vremea..." (Luca XXI, 36; comp. Matei XXIV, 42 și Marcu XIII, 33; XIV, 38), iar Sfântul Apostol Pavel repetă această recomandație: „Rugați-vă neîncetat" (I Tesaloniceni V, 17) și: „Mulțumiți pururea pentru toate, în numele Domnului nostru Iisus Hristos!" (Efeseni V, 20). Argumentul cel mai important pentru cultul divin particular îl constituie cuvintele Mântuitorului din Predica de pe munte: „Tu, însă, când te rogi, intră în cămara ta și, închizând ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, care este în ascuns, îți va răsplăti ție" (Matei VI, 6). Rugăciunea particulară este ridicarea minții și a voii noastre către Dumnezeu[7]. Evagrie Monahul zice că „rugăciunea este vorbirea minții cu Dumnezeu"[8]. De aceea se cuvine ca atunci când stăm de vorbă cu Dumnezeu, adică atunci când stăm la rugăciune, să alungăm din gândul nostru orice grijă și să îndreptăm toate puterile duhului nostru numai la Dumnezeu. Adică, cugetul să gândească la El, ținerea de minte (memoria) să uite toate cele pământești, iar inima, vorbind cu El, să salte de bucurie și de dragoste. Căci „cel ce iubește pe Dumnezeu de-a pururi stă de vorbă cu Dânsul, cum ar sta cu un tată, alungând orice gând pătimaș"[9]. 2. Cu totul altfel stau însă lucrurile când este vorba de cultul divin public, social sau colectiv, care este practicat de grupuri întregi de persoane, unite între ele, sau încadrate în aceeași colectivitate religioasă, prin identitatea concepției sau a simțirii religioase și prin aceea a formelor de cult. Esența cultului divin public o constituie rugăciunea obștească a Bisericii, adică rugăciunea făcută în comun, de către toți credincioșii, sau pentru nevoile spirituale ale obștii credincioșilor, prin mijlocirea sfinților slujitori[10]. Spre deosebire de cultul particular sau personal, care nu este îngrădit de anumite reguli, cultul public, având un caracter colectiv, este guvernat de anumite reguli sau norme, generale și obligatorii pentru întreaga colectivitate religioasă (Biserica, obștea religioasă sau parohia din care facem parte). Aceste reguli sunt: a) Cultul divin public (rugăciunea și lauda obștească a Bisericii) se exercită prin mijlocirea clerului, a sfinților slujitori, adică a unor persoane liturgice, anume rânduite sau consacrate și învestite cu dreptul și puterea harică de a îndeplini acest oficiu, pe când cultul particular sau personal este practicat de fiecare credincios în parte, fără niciun intermediar între el și Dumnezeu. b) Cultul divin public se săvârșește la timpuri determinate, în zile și la ceasuri dinainte stabilite, fixe și obligatorii pentru toată obștea credincioșilor sau pentru grupuri mari de credincioși, pe când cultul particular se poate manifesta oricând, în orice timp sau moment în care insul religios simte nevoia de a se ruga lui Dumnezeu sau de a-L lăuda. c) Cultul divin public se săvârșește după un anumit tipic, adică după rânduieli, forme și formule verbale fixe și stabile, consfințite de Biserică și înscrise în cărțile ei de cult (de ritual sau de slujbă), forme care sunt respectate de toți slujitorii bisericești și de toți credincioșii, în timp ce în cultul divin particular predomină spontaneitatea, improvizația individuală sau inspirația momentană și nota personală a fiecărui credincios. d) Cultul divin public se săvârșește de regulă în biserică, adică în locașuri anumite, pe când rugăciunea particulară se poate face oriunde, nefiind legată de anumite locuri sau locașuri[11]. Cele mai însemnate părți ale cultului divin public sunt: Sfânta Liturghie, care reprezintă miezul cultului divin public și comun, precum și culmea cea mai înaltă a trăirii duhovnicești; cele șapte Laude, adică slujbele sfinte bisericești care se săvârșesc în fiecare zi (în mănăstiri și catedrale) sau cel puțin în fiecare sărbătoare (în bisericile de enorie) și care se întemeiază pe cuvântul psalmistului David: „De șapte ori pe zi Te laud, Doamne, pentru judecățile Tale cele drepte (Psalmul 118, 164); sfinte slujbe ale Sfintelor Taine, prin mijlocirea cărora ni se împărtășește, în chip special și prin anumite semne (forme) văzute, harul lui Dumnezeu, în cele mai de seamă momente și împrejurări ale vieții noastre, și Sfintele Ierurgii sau slujbele de binecuvântare și de sfințire a credincioșilor și a lucrurilor, acestea fiind în legătură cu Sfintele Taine și cu Sfânta Liturghie, deoarece se săvârșesc ori înaintea acestora, ca o pregătire a lor (cum sunt ierurgiile dinaintea botezului, în legătură cu nașterea omului), ori în timpul lor (de exemplu, sfințirea Mirului la Liturghie, sfințirea apei la botez), ori după ele, ca o încoronare și desăvârșirea lor (ca de exemplu slujba de binecuvântare în a opta zi după cununie sau parastasul după Liturghie).

Note bibliografice: 1) G. Guțu, Dicționar latin-român, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983, p. 212. **2)** J. D. Douglas, redactor principal, Dicționar Biblic, editat de Societatea Misionară Română, Editura „Cartea Creștină", Oradea, 1995, p. 307. **3)** Thomas Caryle, Eroii, cultul eroilor și eroicul în istorie, traducere din limba engleză de C. Antoniade, București, 1910, p. 2. **4)** Preot Prof. Dr. Ene Branișe, Liturgica generală cu noțiuni de artă bisericească, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1985, p. 51. **5)** Pr. Prof. Dr. Ion Bria, Dicționar de teologie ortodoxă de la A la Z, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981, p. 346. **6)** Preot Prof. Dr. Ene Branișe, op. cit., p. 52. **7)** Evagrie Monahul, Cuvânt despre rugăciune, în „Filocalia", vol. I, trad. de Pr. Dr. D. Stăniloaie, Sibiu, 1946, p. 80. **8)** Ibidem, p. 57. **9)** Ibidem, p. 54. **10)** Pr. Prof. Dr. Ene Branișe, Liturgica specială pentru facultățile de teologie, Ediția a V-a, Editura Lumea Credinței, București, 2008, p. 15. **11)** Idem, Liturgica generală cu noțiuni de artă bisericească, p. 54.

IN MEMORIAM CARMEN FARCAȘ MĂRCULESCU

(2 aprilie 1929 – 28 mai 2021)

„Exemplele sunt ramuri care nu se usucă niciodată” (Acad. Șerban Cioculescu)

Gheorghe PANTELIMON

Anul trecut a plecat pentru totdeauna dintre noi distinsa profesoară Carmen Farcaș Mărculescu, o Doamnă a Limbii Române, unul dintre dascălii de elită cu har, ai învățământului vâlcean, care s-a fixat în conștiința colegilor de breaslă, a discipolilor săi, a membrilor Asociației Seniorilor vâlceni și a comunității râmnicene, ca un model veritabil, din toate punctele de vedere. La împlinirea unui an de la trecerea în nemurire, conducerea Asociației Seniorilor din Educație, Știință și Cultură din județul Vâlcea, în care a activat cu totală dăruire timp de 14 ani, împreună cu Forumul Cultural al Râmnicului, Inspectoratul Școlar Județean și Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea, au organizat, pe 27 mai 2022, un eveniment comemorativ, care s-a desfășurat în Sala de conferințe a citadelei vâlcene a cărții, la care au participat oameni de cultură, cadre didactice, colegi de cancelarie, foști elevi, ziariști, persoane apropiate sufletește etc., care, cu chipurile marcate de tristețe și regrete au ținut să-i onoreze, cu deosebit respect, memoria și să demonstreze că o poartă, în continuare, în inimile lor.

Printre invitați s-au aflat domnul Marius Cosmeanu, din partea Consiliului Județean Vâlcea și doamna Oana Popa de la Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea. La pregătirea și desfășurarea acestei acțiuni complexe au contribuit, cu mărinimie, doamna prof. Gabi Șerbănescu, fostă elevă, prietenă apropiată a Doamnei Farcaș, căreia i-a fost de mare ajutor, doamna prof. Elena Georgescu, fostă colegă cu sora mai mică a doamnei Farcaș și alte persoane.

Cu durere în suflet, împreună cu părintele Nicolae State Burluși, asistența a înălțat o pioasă rugăciune pentru odihna veșnică a sufletului generos al eminentei profesoare Carmen Farcaș.

În alocuțiunea de deschidere, prof. Gheorghe Pantelimon, președintele Asociației Seniorilor Vâlcea și vicepreședinte al Forumului Cultural al Râmnicului, moderatorul manifestării, a subliniat că doamna profesoară Carmen Farcaș Mărculescu a fost o personalitate multivalentă, care s-a afirmat plenar, ca filolog, lingvist, metodist, cercetător, traducător, istoric al culturii și literaturii, publicist.

Domnul conf. univ.dr. Remus Rădulescu, managerul Bibliotecii Județene Vâlcea a apreciat că doamna profesoară Farcaș a fost un simbol pentru școala vâlceană, una dintre personalitățile care definesc sistemul de educație. A însemnat foarte mult pentru Râmnic și va rămâne un reper extrem de important pentru comunitate. Este o pierdere irecuperabilă pentru învățământul vâlcean și pentru activitatea cultural-educativă și ne va lipsi experiența profesională valoroasă a domniei sale.

Ca și în alte ocazii, Biblioteca Județeană s-a implicat în mod substanțial în pregătirea și desfășurarea acțiunii, care a însemnat o reușită deplină. Doamna Cosac Monica, bibliotecară, s-a ocupat de amenajarea unei expoziții cu lucrări literare, albume cu fotografii, distincții pentru merite deosebite, care au aparținut doamnei profesoare Farcaș și au fost donate, conform dorinței sale, Bibliotecii Județene.

Obiectivul fundamental pe care și l-au propus organizatorii l-a constituit rememorarea unor aspecte semnificative din activitatea rodnică, prestigioasă a doamnei profesoare Farcaș. Programul a cuprins patru evocări comemorative. În cuvinte alese, răscolitoare, doamna prof. Gabi Șerbănescu a compus un elogiu inegalabilei profesoare-model Carmen Farcaș, al cărui exemplu strălucit va rămâne înscris în constelația spiritualității vâlcene: „Doamna noastră profesoară a lăsat în urmă cristaline, șlefuite cu patimă, dăruire și inteligență, zeci și zeci de generații, care îi vor păstra o vie amintire, un deosebit respect pentru modelul de profesor emerit ce l-a reprezentat și o dragoste nețărmurită pentru tot ce a însemnat”. Copleșită de durere și de emoție, doamna Șerbănescu i-a încredințat doamnei prof. Larisa Calmutschi, membră în conducerea Asociației Seniorilor, rolul să-i prezinte reflecțiile reunite sub titlul „In memoriam Carmen Farcaș Mărculescu”.

Evocarea doamnei profesoare Marinela Capșa, vicepreședinte al Asociației Seniorilor, a surprins trei ipostaze: doamna Farcaș profesor, mentor și prieten. Domnia sa a mărturisit că este o mare onoare, dar în același timp o mare durere să vorbești despre profesoara Carmen Lelia Farcaș Mărculescu. A fost o profesoară de excepție, un model pentru noi, cu o ținută demnă, o perfecționistă, extraordinar de modestă, atentă, politicoasă. A învățat de la doamna Farcaș metode active de lucru cu elevii și a încercat să o imite, ca ținută profesională. Râmnicul a pierdut o mare valoare, unicat. A propus ca o sală de lectură de la Biblioteca Județeană să-i poarte numele. Model a fost și distinsa profesoară Victoria Gibescu, o Doamnă a Matematicii. I-a dedicat doamnei Farcaș o poezie plină de sensibilitate.

Domnul ing. Petre Cichirdan, om de cultură, artist plastic și ziarist o consideră pe doamna Carmen Farcaș profesor și cetățean model de integritate și eleganță în învățământul vâlcean, în comunitate. A cunoscut-o foarte bine fiindcă i-a fost profesoară de Limba și Literatura Română și dirigintă, la Liceul „Vasile Roaită” – astăzi Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” din Râmnicu Vâlcea. A relatat multe lucruri inedite, atractive, din anii de școală. Doamna Farcaș era cultă, frumoasă, fără cusur în ținuta personală, profesor de excepție, cu preocupări majore în educația discipolilor săi, în școală și acasă. Orele de dirigenție erau îndrăgite de elevi fiindcă primeau cunoștințe bogate din domeniul artei, muzicii, culturii și vieții sociale. Era o profesoară severă fiindcă dorea să scoată oameni cu o pregătire temeinică, bine instruiți, cu un larg spiritual. Era extraordinar de inteligentă și bună la suflet, o doamnă excepțională. A fost un model de feminitate, de eleganță și de prestanță în lumea profesorilor vâlceni. Nu există niciun fost elev care să nu o iubească. Carmen Farcaș și Victoria Gibescu erau cele mai exigente profesoare din liceu, a spus domnul Cichirdan.

Doamna Monica Cosac, fostă elevă a doamnei Farcaș, a prezentat o videoproiecție interesantă, cu date biografice și imagini inedite, bogate, din viața și activitatea prodigioasă a mentorului său. A reliefat, printre altele, rezultatele strălucite la învățătură pe care le-a obținut doamna Farcaș în anii de liceu, numai medii de 10. Avea mult tact pedagogic, știa să se apropie de sufletul elevilor, care o iubeau pentru calitățile sale profesionale și de caracter. A răspândit lumina învățăturii în inimile elevilor vâlceni, cărora le-a dat sfaturi utile de viață, pline de înțelepciune. S-a remarcat prin demnitate, corectitudine, sete de cunoaștere și simțul umorului. A fost o pildă pentru toți cei care au cunoscut-o. Pasiunea vieții sale a fost cartea. Uneori venea și de două ori pe zi la Biblioteca Județeană, fiind o cititoare pasionată, neobosită. În același timp îi plăcea să călătorească, să cunoască lumea, participând cu plăcere la excursiile organizate de Asociația Seniorilor.

Și doamna profesoară de Limba Română Doina Pârșcoveanu a fost eleva doamnei profesoare Farcaș. În stilul său elevat, a depănat mai multe amintiri care dau strălucire personalității fostului său sfetnic, care i-a influențat, în mod hotărâtor cariera profesională.

Despre activitatea doamnei Farcaș a vorbit în termeni elogioși și dl. conf.univ.dr. Ioan St. Lazăr, cercetător, om de cultură, scriitor și publicist, secretar al Forumului Cultural al Râmnicului, care a făcut mai multe propuneri: să se editeze o carte în care să-i fie evocată personalitatea și o culegere cu toate lucrările pe care le-a scris; să se organizeze o manifestare cu genericul „Odă Limbii Române”, cu o secvență dedicată doamnei Farcaș; pe masa la care studia în sala de lectură a Bibliotecii Județene să se aplice o inscripție, cu numele său.

Sunt cunoscute talentul și pasiunea distinsei doamne profesoare Elena Dumitrașcu, vicepreședinte al Asociației Seniorilor, pentru poezie și epigramă. A fost colegă de cancelarie cu doamna profesoară Farcaș și în semn de profundă prețuire i-a dedicat un poem vibrant.

Moderatorul activității prof. Gheorghe Pantelimon a prezentat hotărârea Consiliului Municipal, din 25 iunie 2019, prin care titlul de „Cetățean de Onoare” a fost acordat unor „legende” ale învățământului din Râmnicu Vâlcea – profesoarei de Limba și Literatura Română, Carmen Mărculescu Farcaș și profesoarei de Matematică Victoria Gibescu, pentru „contribuția la dezvoltarea învățământului din municipiul Râmnicu Vâlcea, a culturii și educației locale”.

A urmat un moment evocator la sala de lectură de la etajul II, unde studia în mod frecvent doamna prof. Farcaș. Pe mese erau expuse teancuri de cărți pe care le-a donat Bibliotecii Județene.

Pentru aducerea aminte, peste ani, participanții la comemorare au făcut o fotografie, pe scara instituției, pe care pășea zilnic o doamnă delicată, cu preocupări intelectuale rafinate.

Este unanim recunoscut că doamna Carmen Farcaș a fost o profesoară valoroasă, de mare calitate. Tot ce a realizat în cei 92 de ani de viață a însemnat muncă asiduă, pasiune, devotament, responsabilitate, dragoste față de profesie, de elevi, de oameni, renunțări și sacrificii.

Cu aleasă prețuire ne rugăm Bunului Dumnezeu să-i odinească în pace sufletul său nobil!

SC Perfect ArgBuild SRL
• Construcții • Vânzări imobiliare
• Formare profesională
perfectargbuild@gmail.com

SC AS FORMARE SRL
• Furnizor de formare profesională
Râmnicu Vâlcea, str. Calea București, nr. 265G, județul Vâlcea, as.formare@gmail.com

ASOCIAȚIA SOCIOPROFESIONALĂ TSPR
• Furnizor de formare profesională și servicii sociale, Telefon: 0744658748

JOCUL DE-A MĂCELUL

(Scurte considerații)

Cristian Ovidiu DINICĂ

Eugen Ionescu este un dramaturg important al literaturii universale, ce se dovedește a fi și un fin psiholog implicat în studierea caracterelor dar și un vizionar. În „Jocul de-a măcelul", autorul introduce ca motiv al suprimării civilizației umane, incapabilă să înțeleagă și să-și accepte deznodământul, o boală necunoscută, care face multe victime. Astfel dramaturgul reușește să creeze o amplă frescă a comportamentului uman în societatea aflată în degringoladă.

Textul dramatic a fost publicat în 1970 în Franța, iar actualitatea sa a determinat colectivul teatrului Anton Pann să-l monteze. Premiera spectacolului a avut loc în 2021, în regia lui Alexandru Nagy, accentul dramatizării căzând pe efemeritate și pe virulența acțiunilor umane, pe structura diformă a societății confruntate cu perspectiva morții.

Piesa a constituit o provocare pentru instituția teatrală din Rm. Vâlcea, din echipa de actori pe care o întâlnim cu această ocazie (spectacolul din 19 iunie 2022) făcând parte Reka Szasz, Anca Dinicu, Denisse Moise, Kostas Mincu, Ștefan Pavel, Andrei Cătălin, Vasile Marinoiu. Jocul interpreților este atât imaginativ, solicitând aportul fiecăruia, aceștia completându-se și comunicând lejer, cât și flexibil, stăpânind scena și formând un ansamblu puternic și expresiv. Nu există personaje care să restrângă acțiunea, ci doar întruchipări ale caracterelor, esențe ce definesc întregul. (de pildă, Andrei Cătălin, prezent pe întreg parcursul piesei, are și rolul călugărului dar și al propagandistului manipulator, și se achită remarcabil de toate aceste însărcinări. Ca reprezentant al puterii locale, călugărul, îmbrăcat asemenea unui cardinal, este emblematic, deține imunitatea, dar este și martor indezirabil, aduce mesajul și speranța, însă își dovedește insuficiența în fața morții.)

Scenografia realizată de Adrian Damian este creativă, simplă și eficientă, scena este ingenios mobilată, se compune și se recompune sub ochii spectatorului, actorii își reconfigurează după fiecare secvență locul pe scena care este acoperită cu folie de polietilen și cadre de plastic, cuburi albe și rame de termopan, acestea sugerând societatea de consum dar și fragilitatea ei. Publicul este participant activ și împarte emoțiile cu actorii. Culoarea albă predomină spre accentuarea nevinovăției dar și a penibilului ființei umane, incapabilă să evolueze în fața dimensiunii tragice a existenței.

Tipologia umană adusă în discuție este ilustrativă pentru a alcătui tabloul luptei pentru supraviețuire. Ies în evidență slăbiciuni umane ca frica, lașitatea, persuasiunea. Este deosebit jocul în cuplu al lui Ștefan Pavel și al Rekăi Szasz care, izolați într-un imens balon transparent, par ocoliți de boală și fericiți să traverseze împreună prin viață. Fără scopuri nobile, societatea în agonie risipește speranțe și resurse, accelerează sentimentul nesiguranței de care abstracție face cuplul familial închis în balonul opac, deși există frământări și aici, bărbatul revoltându-se de limita condiției umane, reflectare a preocupărilor dramaturgului sceptic prin definiție.

Societatea este zdruncinată de neîncrederea socială, autoritățile sunt acuzate de imixtiune în viața personală. Discuțiile sterile arată absurditățile sociale în care amestecul politicului predomină. Absurditatea societății se suprapune peste utopia textului. Replici sacadate se regăsesc în tribunalul popular ce amestecă supraviețuirea cu sentimentul deșertăciunii. Societatea este supusă travaliului de a se salva dar eșuează. Finalul este apoteotic, induce sacrificiul total prin contopire în focul purificator.

Montarea realizată de colectivul artistic al teatrului Anton Pann este edificatoare pentru publicul avid de spectacole de bună calitate, în care iese în evidență profesionalismul ansamblului format din staful tehnic și actorii dedicați artei scenei.

RÂMNICU VÂLCEA
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
Râmnicu Vâlcea, General Praporgescu 14, 240182, Jud. Vâlcea
tel: +40-250-731016 fax: +40-250-731843 primaria@primariavl.ro
www.primariavl.ro
CERTIFICARI MRC-OCS SR EN ISO 9001:2015 410/C SR EN ISO 14001:2015 223/M SR OHSAS 18001:2008 190/HS SR ISO/CEI 27001:2013 019/SI

Primăria Râmnicului începe dezinsecția la sol pe spațiile verzi de pe domeniul public al municipiului

Primăria Râmnicu Vâlcea anunță că în perioada 23 - 30 iunie se vor executa tratamente la sol de dezinsecție și deparazitare împotriva căpușelor și țânțarilor, pe spațiile verzi aparținând domeniului public al municipiului; în cazul unor condiții meteorologice nefavorabile, perioada pentru tratamentele de dezinsecție și deparazitare se va decala sau prelungi. Produsele utilizate sunt K-OTHRINE SC 25 (substanță activă: deltametrin) și GHILOTINA MICRO SCOPE (substanță activă: cipermetrina), fac parte din grupa Xn și Xi de toxicitate și sunt avizate de Comisia Națională pentru Produse Biocide din cadrul Ministerului Sănătății. Tratamente la sol de dezinsecţie şi deparazitare se vor efectua seara, începând cu ora 22.00. Apicultorii şi sericicultorii de pe raza municipiului sunt rugaţi să ia toate măsurile de protecţie necesare pentru familiile de albine şi viermii de mătase, în scopul evitării contactului cu substanţele insecticide distribuite pe zonele verzi aparţinând domeniului public.

Primăria Râmnicului face precizări privind acordarea tichetelor sociale pe suport electronic pentru categoriile de persoane care provin din medii sociale vulnerabile

Primăria municipiului Râmnicu Vâlcea, prin Direcția de Asistență Socială, primește dosare în vederea acordării sprijinului financiar, sub forma de tichete sociale pe suport electronic. Conform prevederilor OUG nr. 63/ 2022, categoriile de persoane vulnerabile vor primi, în perioada 1 iunie – 31 decembrie, tichete sociale pe suport electronic prin intermediul Poștei Române. Sprijinul material acordat pe baza tichetului social pe suport electronic are o valoare nominală de 250 lei, se acordă o dată la două luni și poate fi utilizat în termen de 12 luni de la data fiecărei alimentări pentru achiziționarea de produse alimentare de bază sau asigurarea de mese calde.

Comunicat de presă

În data de 24 iunie 2022, Municipiul Râmnicu Vâlcea și Fundația Comunitară Vâlcea au depus ultima parte a cererii de finanțare pentru a obține asistență tehnică în vederea facilitării participării cetățenilor în implementarea politicilor de coeziune ale Uniunii la nivel local. Municipiul Râmnicu Vâlcea și Fundația Comunitară Vâlcea au intrat astfel în faza finală a acestui apel în cadrul căruia Directoratul General pentru Politică Urbană și Regională al Comisiei Europeane va selecta maxim 10 propuneri, co-asumate de autoritatea locală și o organizație a societății civile, care vor primi asistență tehnică din partea Unității de Guvernanță Deschisă a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), pentru a testa soluții inovatoare de implicare a cetățenilor în politicile de coeziune ale Uniunii Europene. Viceprimarul Andrei Gheorghiu a declarat că, prin acest demers, Municipiul Râmnicu Vâlcea consolidează procesul de colaborare la nivel local dintre Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea și societatea civilă, promovând totodată cele cinci obiective ale politicii de coeziune 2021-2027 ale Uniunii Europene.

BIROUL DE PRESĂ

DIN REVISTE LUATE...ȘI-N REVISTE DATE...

Mihai MUSTĂȚEA

E iunie, prima lună de vară, deși sosită târâș-grăpiș, cireșul s-a îmbujorat cu încetineală, dar... e vară. Vom purcede la București, pentru a citi din paginile României literare, nr.23,10 iunie 2022, laureații Uniunii Scriitorilor din România, 2021. În data de 30 mai a.c., într-o organizare impecabilă, la sala Teatrului „Elvira Godeanu" din Târgu-Jiu, a avut loc Gala Premiilor anuale ale Uniunii Scriitorilor din România. Evenimentul a fost moderat de Președintele Uniunii Scriitorilor din România, Nicolae Manolescu. Juriul, pentru decernarea Premiilor Uniunii Scriitorilor din România pentru anul 2021, a avut următoarea componență: Dan Cristea (președinte), GabrielCoșoveanu, Andreea H.Hedeș, Ioan Holban, Angelo Mitchievici, Vasile Spiridon, și RăzvanVoncu (membri). Cea mai înaltă distincție, Premiul Național, acordat de către Juriu, fără nominalizări, i-a revenit lui Mircea Mihăeș. Alte premii: Horia Bădescu - poezie, Kocsis Francisko -proză, Vasile Popovici - critică, Dinu Grigorescu - teatru. Premiul Special a avut doi laureați: Ovidiu Pecican și Andei Oișteanu. Omniprezentul Cristian Pătrășcănoiu este în dialog cu Andrei Cornea în: „Un banchet să traduci Platon-Opera Integrală". Iată un răspuns: „Platon este un imens filosof și, în același timp, e un imens autor literar. Combinația asta de literatură și filosofie este pasionantă. Platon- scriitorul și Platon- filosoful nu se pot despărți".

„Aprilie spre mai" este titlul editorialului semnat de Marta Petreu, al revistei Apostrof, nr.5. Autoarea aruncă un semn de întrebare cât un obuz!!! Dacă războiul de la granițele noastre va dura ani de zile, cu bombardarea localităților din Ucraina, omorând civili cu miile, câți ucraineni ar trebui să fie în Ucraina pentru a exista destui militari care să lupte ani de zile? Mai sunt și alte întrebări, în acest editorial, fără răspuns. Din pagina cu „Poeme" de Ion Pop, alegem „Ce tot vorbești „(cântec simplu): „Ce tot vorbești, ziua se tot scurtează, /și mai mult tace, trecând. / Amiază, seară, noapte, după amiază, /vagi murmure din oarecând. //O pasăre ți se așază (pare/chiar că ar ști ea ceva) /pe-un deget, ca pe un ram. /Și el nici nu tresare. //Ce-o fi vrând să-ți vestească, oare? /Poate că mâna ta a-nceput/să nu mai fie a ta." Un Dosar cu avatarurile cerchiștilor, în încercarea de a obține aprobarea pentru un „săptămânal literar-artistic-social", „o publicație a Ardealului", în anul 1946, aprobare neprimită de la noua putere.

Convorbiri literare, nr.5, se deschide cu rubrica Atitudini, semnată de Casian Maria Spiridon: „ Seria Al.Tzigara-Samurcaș a Convorbirilor literare și scriitorii interbelici." În interviul lui Sterian Vicol, Ana Blandiana mărturisește: „Nu știu dacă am vocația prieteniei, dar e sigur că am nostalgia prieteniei". Ioana Diaconescu, cercetând Arhiva C.N.S.A.S., descoperă un document de istorie literară în dosarul de urmărire informativă a lui Mihail Sadoveanu, dosar ajuns la Securitatea comunistă de la Direcția Generală a Serviciului de Siguranță. Serviciile secrete nu mor, se reproduc. E un interviu din anul 1937 al lui Mihail Sadoveanu, publicat în ziarul elvețian Vittel Journal. Reproducem câteva intrebări și răspunsuri: „- Care e politica dominantă a României? - Politica țării mele se orientează spre libertate și democrație (....)- Și comunismul?- Comunismul nu a prins rădăcini niciodată într-o populație țărănească în proporție de 80%, individualistă și care are un puternic instinct de proprietate." Nu peste mult timp, marele prozator va fuma altceva. Pamfil Șeicaru, în Texte de ieri pentru azi, o idee de rubrică excelentă, în articolul „Hârtia tipărită și eflorescența literară", conchide: „Nu ne trebuie critici învestiți cu puteri polițiste, ci scriitori care să gândească, să arunce unei lumi dezorientate lumina noilor idealuri. Și pentru aceasta se cere ceva mai mult decât talent: o idee." Ne întrebăm dacă vom găsi la veleitarii de azi și unul și alta?! Un număr de neratat și de neuitat.

Contemporanul din luna mai are un motto din Friedrich Nietzsche: „Un popor nu se caracterizează atât prin oamenii mari pe care îi are, ci mai ales prin felul în care îi recunoaște și îi stimeaźă pe aceștia". În loc de editorial, Nicolae Breban debutează furtunos: „Dostoievski- un scriitor dubios? Îl vom lăsa pe autor să dezlege întrebarea retorică, deoarece Ștefan Borbély, în „Atributul excelenței", recunoaște că „Scriitorii români de azi", de Eugen Simion, a fost o carte definitorie pentru devenirea de sine a generației din care face parte. Poemul lunii este „Cântăreți bolnavi", de Lucian Blaga. Aflăm că Ioan-Aurel Pop a obținut al doilea mandat de președinte al Academiei Române. Să fie un mandat cu bune... O interesantă corespondență din Țara Sfântă ne aduce un articol al lui Teșu Solomovici: „Eminescu în ebraică". Un eveniment pentru cultura română este finalizarea celei de-a doua ediții a Dicționarului General al Literaturii Române, cu adevărat un eveniment de prim ordin. Loreta Popa scrie cu emoție despre cartea „Actorie sau magie. Drumul spre tine însuți", scrisă de marele actor Florin Zamfirescu, născut pe meleaguri vâlcene. E o carte vie, care îmbină mai multe elemente. Poate fi considerată un manual de arta actorului, dar poate fi și un început de tratat de arta teatrului. Este și gândire, și filosofie a acestei arte.

Un interviu cu Adrian Alui Gheorghe, realizat de Simona Preda, citim în Ramuri, nr.5. Într-unul din răspunsuri afirmă: „Calitatea poeziei de a se înnoi permanent îi dă dinamism și frumusețe, din acest motiv trebuie căutată poezia nouă. Dar avem (și) mulți scriitori, poeți tineri, care se nasc gata poeți universali, fără înaintași, care refuză poezia optzecistă, poezia mai veche, mai nouă. Cu ei e mai greu de comunicat, sunt deștepți, suficienți și foarte triști. Sunt foarte supărați pe lume, care e prea măruntă pentru apariția lor în teatrul acesta van al evoluției fără sens și fără ieșire. În literatură competiția nu este cu ceilalți, competiția este cu tine însuți. Numai scriitorii mediocri concurează unul cu altul, dar nu pentru scopuri literare, ci pentru scopuri extraliterare." Cronica literară este semnată, de data aceasta, de Gabriel Coșoveanu, deoarece pe Gabriela Gheorghișor o întâlnim în ipostaza de poet: „ Când eram fetiță, mă uitam la fotografia înrămată a tatălui meu /și credeam că că asta e marea frumusețe. /După ce am învățat să citesc, cărțile cu povești au devenit /universul mirobolant al marii frumuseți. /În adolescență, căpătasem obiceiul sa-mi imaginez alte vieți, /În care jucam rolul eroinei fericite, eu eram marea frumusețe. /Mai târziu am cunoscut iubirea și am zis că gata- /ăsta e drumul pe care pâlpâie lumina marii frumuseți. /La maturitate am înțeles că numai Dumnezeu nu părăsește /în bunătatea și marea Lui frumusețe. /Tu te întrebi cine o să te țină de mână?" Peste alte pagini, un alt critic este publicat cu proza: „Când un bunic îl lasă pe celălalt bunic să trăiască." O proză puternică a vâlceanului Ion Predescu, la fel ca pământenii din Bărbătești. În acest fragment, citim scene mici, adunate într-un larg tablou, cu potențial detonator, înșurubate în ritmul lumii, da ritmul este cel care, dacă îl prinzi, dă valoare și unitate scrierii. Sunt știri de micro și macro-existențe la volum variabil - când în surdină, când la maximum în gura unei lumi care și-a ieșit din țâțâni și-și trăiește cu adevărat viața. Proza se împlinește cu replici memorabile, cu reacții fulgerătoare sau mocnite, cu zvâc și căpătâi. E aer curat de proză. Ion Predescu nu-și lasă personajele de capul lor, le însoțește în acest drum al vieții și al morții, provoacă frontal existența. Cu picioarele în tina satului, călcată cu ostentație, dar ritualic, autorul știe de unde să ia realitatea. Tensiunea prozei e aproape paroxistică, dar cred, (e doar un pronostic), că prozatorul nu o poate menține într-o proză de mari dimensiuni. Revista este ilustrată cu lucrări de Mircea Bochiș.

Steaua, nr.5, nu face rabat de la calitate, cu un sumar atractiv și echilibrat, te îndeamnă la lectură, de la prima pagină până la ultima. Editoralul semnat, ca întotdeauna, de Ovidiu Pecican, intitulat „Lumea transparentă „, ne informează: „Că viața fiecărei persoane a devenit tot mai la vedere nu era o noutate. Fratele mai mare te vede!, sloganul totalitar din 1984 de George Orwell s-a banalizat..." Remarcăm Focusul dedicat, la împlinirea vârstei de 75 de ani, lui Adrian Popescu, colaborator marcant al revistei. La mulți ani, Adrian Popescu! Grupajul adună memorialistică, scrisori de la prieteni și versuri inedite ale acestui poet remarcabil, din care reproducem un fragment al poeziei „Frații noștri, poeții": „Poetul de-atunci era amoral, /după judecata semenilor săi, /bea excesiv, fredona cântece /interzise, se plimba prin cimitire. /Câțiva erau fustangii,alții clowni, /dar se purtau toți extrem de atenți /unii cu alții, ca soldații pe front, /știind că oricând pot muri și, da, /nu-și mai pot cere iertare. Aveau /o solidaritate de nobili scăpătați". Un alt Focus îl are ca subiect pe Yves Namur, poetul belgian înamorat de opera lui Blaga. Semnalăm cronicile literare scrise de Victor Cubleșan, Andreea H.Hedeș și Ion Pop. Mai semnează Viorel Mureșan, Ilie Rad, Evelyne Croitoru, Mihaela Mudure și Vlad Moldovan.

Revista Orizont, nr.5, ne propune, sub genericul La aniversară, pagini dedicate lui Gabriel Liiceanu, scrise de Grațiela Benga și Alexandru Coțan. Mai citim interviul pe care Ion Vianu i-l acordă neobositului Cristian Pătrășcănoiu. Ancheta revistei invită pe mai mulți scriitori să mărturisească dacă și-au folosit rudele /apropiații ca modele pentru scrierile lor. Rubri-cile fixe reunesc interesantele contribuții ale colaboratorilor: Cornel Ungureanu, Marcel Tolcea, Călin Andrei Mihăilescu, Valentin Constantin, Vladimir Tismăneanu, Viorel Marineasa, Daniel Vighi, Paul Eugen Banciu, Pia Brînzeu, Robert Șerban, Ciprian Vălcan și Ioan T.Morar. Un număr care nu ne dezamăgește!

„Elegie pentru editori" se intitulează editoralul lui Nicolae Prelipceanu, din Viața românească nr.5, un subiect sensibil: „Aceste rânduri nu se referă la simplii redactori de carte, deși ar merita și ei o elegie, dată fiind dispariția acelora care făceau această profesie cu dăruire, zeci de ani la rând, Elis Bușneag, Mircea Ciobanu ș.a. Ne vom referi la aceia care trudeau pentru a scoate din noaptea anilor texte ce puteau să mai aibă o semnificație pentru cititorii din epoci mai noi. La acei autori de ediții critice din marii clasici români sau din clasici mai puțin mari, dar a căror republicare putea adăuga ceva la istoria culturii române. Dispariția lor se leagă de dispariția interesului public pentru operele clasicilor, dar și de dispariția profesiunii acesteia, ingrate și fără perspective financiare interesante într-o lume unde banul joacă un rol mult mai important decât orice altceva."

In revista Viata Românească din luna mai, lui Marin Preda și lecturilor sale îi dedică un eseu Dan Gulea iar lui Ion Creangă un studiu al lui Mircea Diaconu. Cu titlul „Horia Bădescu. Anotimpuri, ninsoare și lumină", Florin Șindrilaru scrie cu înțelegere și exact despre poezia acestuia. Nu știm dacă rubrica: lumea de azi-mâine datează de ani, dar remarcăm articolul fostului meu elev, absolvent al Colegiului Energetic Rm.Vâlcea, cu titlul incitant „Inteligența artificială și filologia". Făcând un istoric al traducerii automate, autorul este optimist în evoluția, perspectivele și potențialul acesteia. Este prezent cu o cronică literară și ubicuul Gheorghe Grigurcu. Un număr cu de toate...

ISTORIA SCULPTURII ROMÂNEȘTI - IUNIE

VICTOR BRAUNER (**15.06**.1903-12.03.1966)

Sculptor și pictor de origine evreiască, s-a născut la Piatra Neamț, a urmat școala primară la Viena, apoi la școala evanghelică din Brăila. A urmat apoi Școala de Arte Frumoase din București și Academia Liberă de Pictură. Prima expoziție personală are loc la Galeriile Mozart din București în 1924. În 1930 se stabilește la Paris. În 1933 a participat la prima expoziție în afara granițelor țării, la Gallerie Pierre din Paris. În perioada interbelică a participat la majoritatea expozițiilor suprarealizte din România și Franța.

MARCEL GUGUIANU (**28.06**.1922-12.06.2012)

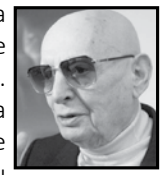

S-a născut la Bârlad, a urmat școala la Bârlad și Galați, iar apoi cursurile Școlii de Arte Frumoase din București. A lucrat ca profesor de desen. La Iași s-a ocpat de restaurarea unor monumente istorice. Din 1956 a devenit membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România. A participat la cele mai importante expoziții din România, la festivaluri și simpozioane de artă plastică din toată lumea. Expoziții personale (selectiv): Roma - 1978, Franța - 1983, New Yoar - 1993, Washington- 1994.

MAC CONSTANTINESCU (**29.06**.1900-...1979)

Sculptor și grafician, s-a născut la Charlottenburg, Imperiul German, a urmat Școala la Arte Frumoase din București și apoi pe cele din Franța (Ecole des Beauz-arts și Ecole du Louvre). A lucrat ca profesor la Facultatea de Arte Frumoase și la Facultatea de Arhitectură din București. Dintre lucrările sale decorații monumentale mai importante fac parte: Tătăroaica din Mangalia, Fațada Facultății de Drept din București, Pavilionul Expoziției Române din New York. În 1937 a realizat cele două

basoreliefuri care decorau Palatul Ministerului de Externe, azi Palatul Victoria, lucrări de 15 m înălțime, lucrate în marmură ilustrând personaje alegorice. Alte lucrări emblematice au fost: Mozaicul mural Geneze de pe fațada Casei de Cultură Mangalia (1959-1962), Fântâna arteziană din Piața Ferdinand din Tg. Mureș, Fațada Arcului de Triumf din București.

Emil MANZUR

TRAISTA CU PLANTE MEDICINALE

O altă plantă medicinală care reprezintă un aliat de nădejde pentru sănătate, denumită științific *(Sambucus L.)* este:

SOCUL

Socul are foarte multe beneficii. Este una dintre cele mai puternice plante depurative cunoscute la noi. Are acțiune diuretică, de eliminare a toxinelor din organism, atât pe cale cutanată, cât și pe cale digestivă și renală. Datorită compoziției sale- potasiu, zaharuri, vitamina C, vitamine din complexul B, mucilagii, uleiuri esențiale - socul crește imunitatea organismului, scade febra și distruge microbii.

Este indicat în edeme, infecții, gută, reumatism, infecții urinare, constipație, furuncule, bronșită, astm, gripă. De esemenea, fructele de soc luptă împotriva bolilor degenerative și a celor canceroase.

Să vă fie de folos!

Ana-Maria LAZĂR

Compoziție foto P. Cichirdan

APEL ARGEȘENI! VÂLCENI! SIBIENI!

AVEM TREI OBIECTIVE COMUNE ÎN ACEST PREZENT PRIN CARE PUTEM TRANSFORMA VALEA OLTULUI ÎN RAI PE PĂMÂNT:

- CALE FERTATĂ DUBLĂ, ELECTRIFICATĂ, MARFĂ ȘI CĂLĂTORI, ÎNTRE: PITEȘTI- CURTEA DE ARGEȘ-RM. VÂLCEA-SIBIU
- RÂMNICU VÂLCEA-PUNCT NODAL DE MARFĂ PE CALEA FERATĂ
- SĂ FACEM AUTOSTRADĂ SPRE SIBIU ȘI PITEȘTI CU RAMIFICAȚII LA CĂLIMĂNEȘTI, OLĂNEȘTI, GOVORA, OCNELE MARI
- DN 7-CALE REGALĂ ÎNTRE EUROPA DE EST ȘI EUROPA CENTRALĂ ȘI DE VEST
- DECOLMATAREA SAU REAMENAJAREA LACURILOR DE PE OLT

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Revistă apărută cu sprijinul edililor vâlceni care iubesc cultura scrisă și al Arhiepiscopiei Râmnicului.

PDF în http://www.culturaarsmundi.ro și tipărit la Tg. Jiu, 27 iunie 2022

Ziar de cultură realizat de Asociația **ECOSTAR 21**
Editura **INTOL - PRESS,** prin **SC INTOL SRL** și **S.C. Tincont S.R.L.**

Director: Petre CICHIRDAN
Seniori editori: Arhim. Veniamin MICLE, Constantin ZĂRNESCU, Mihai SPORIȘ, Al Florin ȚENE, Ștefan DUMITRESCU
Minori editori: Simon-Peter KIS
Manager Intol Press on-line: Bogdan CICHIRDAN
Redactori: Ana-Maria LAZĂR, Leontina RUS
Colaboratori, publiciști (și fotoreporteri): Felix ȘIMA, Ioan DURĂ, Doina STROE, Emil MANZUR (coresp. Timiș), Claudia VOICULESCU, Simona Maria KIS, Ioana Florenrina IANA, Gheorghe SPORIȘ, Tanța TĂNĂSESCU, Silviu LAZĂR, Ilie GORJAN, Ligia NICOLESCU, Cristian Ovidiu DINICĂ, Mircea VASII, Maricela Paraschiva BUICESCU, Dragoș COMĂNESCU
Tehnoredactare computerizată: Ana-Maria LAZĂR
Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel./Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Parteneri media: www.culturaarsmundi.ro
Preț: 3 lei